

ΟΙΝΟΠΟΙΕΙΟ

Ερώτηση:

Επιχείρηση η οποία διαθέτει αμπελώνες και οινοποιείο προτίθεται να προμηθευτεί εξοπλισμό για την καλλιέργεια των αγρών, επέκτασης δυναμικότητας και δημιουργίας αίθουσας γευσιγνωσίας. Μπορεί να επιδοτηθεί και την δαπάνη για την δημιουργία της αίθουσας γευσιγνωσίας ή δεν θεωρείται ότι σχετίζεται με την λειτουργία της μονάδας;

Απάντηση:

Η δημιουργία αίθουσας γευσιγνωσίας, θα μπορούσε να αποτελέσει διακριτό επενδυτικό σχέδιο, το οποίο αφορά την περ. γ της παρ. 3 του άρθρου 5: «γ. Διαφοροποίηση της παραγωγής μιας μονάδας σε προϊόντα ή υπηρεσίες που δεν έχουν παραχθεί ποτέ σε αυτήν[...]», εφόσον πληρούνται οι γενικότερες προϋποθέσεις «[...]με τον όρο ότι οι επιλέξιμες δαπάνες υπερβαίνουν τουλάχιστον κατά 200% τη λογιστική αξία των στοιχείων ενεργητικού που χρησιμοποιούνται εκ νέου, όπως έχει καταγραφεί στο οικονομικό έτος που προηγείται της αίτησης υπαγωγής του επενδυτικού σχεδίου. Σε περίπτωση που ο φορέας του επενδυτικού σχεδίου δεν έχει κατά την υποβολή της αίτησης υπαγωγής μία τουλάχιστον κλεισμένη διαχειριστική χρήση ή που στα υποβληθέντα οικονομικά στοιχεία δεν αποτυπώνεται η παραπάνω προϋπόθεση, τεκμαίρεται η μη πλήρωση του σχετικού κριτηρίου.»

ΤΥΡΟΚΟΜΕΙΟ - ΓΑΛΑΚΤΟΚΟΜΕΙΟ

Ερώτηση:

Επιχείρηση η οποία διαθέτει γραμμή παραγωγής τυριού προτίθεται μέσω του αναπτυξιακού νόμου να δημιουργήσει μια γραμμή παρασκευής γάλακτος, ενώ θα συνεχίσει να λειτουργεί η γραμμή παραγωγής τυριού. Το επενδυτικό σχέδιο θα καταταχθεί στην κατηγορία της διαφοροποίησης της παραγωγής ή της δημιουργίας νέας μονάδας.

Απάντηση:

Βάσει των στοιχείων που παρέχετε, εφόσον πρόκειται για υφιστάμενη μονάδα η οποία σκοπεύει μια εντάξει μια νέα γραμμή παραγωγής στην εγκατάσταση της, προκύπτει ότι το επενδυτικό σχέδιο δεν αφορά τη δημιουργία νέας μονάδας, αλλά την διαφοροποίηση της παραγωγής σε προϊόντα που δεν έχουν παραχθεί ποτέ σε αυτή. Επισημαίνεται ότι οι επιλέξιμες δαπάνες θα πρέπει να υπερβαίνουν τουλάχιστον κατά 200% τη λογιστική αξία των στοιχείων ενεργητικού που χρησιμοποιούνται εκ νέου, όπως έχει καταγραφεί στο οικονομικό έτος που προηγείται της αίτησης υπαγωγής του επενδυτικού σχεδίου. Δείτε σχετικά το άρθρο το άρθρο 5 (ειδ. παρ.3) του ν.4399/2016.

ΣΥΣΚΕΥΑΣΤΗΡΙΟ

Ερώτηση:

Παραγωγός ο οποίος παράγει λαχανικά προτίθεται να δημιουργήσει συσκευαστήριο για την συσκευασία και τυποποίηση αποκλειστικά και μόνο των προϊόντων του, θα μπορούσε να υπαχθεί στο καθεστώς της Επιχειρηματικότητας ΠΜΜΕ;

Απάντηση:

Θα πρέπει να εξετάσετε ποιος θα είναι ο ΚΑΔ της προτεινόμενης επένδυσης και κατά πόσον αυτός ο ΚΑΔ είναι επιλέξιμος.

Σας γνωρίζουμε ότι οι σχετικοί με την επένδυση που περιγράφετε ΚΑΔ του πρωτογενούς τομέα, πχ 01.63 κλπ - Δραστηριότητες μετά τη συγκομιδή - Υπηρεσίες συσκευασίας και αποθήκευσης αγροτικών προϊόντων- δεν είναι επιλέξιμοι διότι η περιγραφή τους δεν αναφέρεται στις αριθμ. 129229/24-11-2017 (ΦΕΚ Β 4122) και 88642/25-08-2020 (ΦΕΚ Β 3539) κοινές υπουργικές αποφάσεις για τις επενδύσεις του πρωτογενούς τομέα. Επίσης οι δραστηριότητες διαλογής – συσκευασίας – τυποποίησης, εφόσον δε μεσολαβεί κάποια μορφή επεξεργασίας - μεταποίησης του προϊόντος (κοπή, συντήρηση, κονσερβοποίηση, ξήρανση, κλπ) είναι δραστηριότητες του χονδρικού εμπορίου, το οποίο και δεν είναι επιλέξιμο.

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΆΔΕΙΑ

Ερώτηση:

Πότε έχει υποχρέωση να έχει εκδοθεί η Περιβαλλοντική Άδεια, κατά την υπαγωγή ή στην έναρξη της παραγωγικής λειτουργίας του επενδυτικού σχεδίου;

Απάντηση 1:

Όταν για ένα επενδυτικό σχέδιο απαιτείται εκτίμηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων, σύμφωνα με την οδηγία 2011/92/ΕΕ, η ενίσχυση υπόκειται στην προϋπόθεση ότι η εν λόγω εκτίμηση έχει εκτελεστεί και ότι η άδεια κατασκευής έχει χορηγηθεί για το συγκεκριμένο επενδυτικό σχέδιο πριν από την έκδοση της απόφασης υπαγωγής του σε καθεστώς ενίσχυσης του ν. 4399/2016. Για τον έλεγχο και εφαρμογή της ως άνω προϋπόθεσης στις περιπτώσεις που από την κείμενη νομοθεσία δεν απαιτείται εκτίμηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων, απαιτείται η υποβολή με την αίτηση υπαγωγής, μαζί με τα λοιπά δικαιολογητικά που καθορίζονται στην προκήρυξη του συγκεκριμένου καθεστώτος του ν. 4399/2016, βεβαίωσης του αρμόδιου φορέα ότι για το επενδυτικό σχέδιο δεν απαιτείται εκτίμηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων.

Στις περιπτώσεις που απαιτείται η εν λόγω εκτίμηση, ο φορέας του επενδυτικού σχεδίου **πρέπει**, μετά την υποβολή της αίτησης υπαγωγής του επενδυτικού σχεδίου και **πριν από την έκδοσή της απόφασης υπαγωγής γι' αυτό, να την προσκομίσει** στο φορέα υποδοχής της αίτησης υπαγωγής του, του άρθρου 13 του ν. 4399/2016 καθώς και την άδεια κατασκευής.

Ερώτηση 2:

Όταν πρόκειται να κατασκευάσω μία αγροτική αποθήκη, η οποία απαιτεί άδεια δόμησης, με την άδεια κατασκευής, εννοείται ότι θα πρέπει να έχω την άδεια δόμησης πριν την απόφαση υπαγωγής στον Ν.4399/2016; Κι αν δεν εγκριθεί, θα προβώ σε μία δαπάνη που υπάρχει κίνδυνος να μην υλοποιήσω, αφού σύμφωνα και με τον χαρακτήρα κινήτρου θα την υλοποιώ, μόνο εάν και εφόσον εγκριθεί το πρόγραμμα.

Απάντηση 2:

Αν η ερώτησή σας αφορά την εκτίμηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων (όπου και εφόσον απαιτείται), η απάντηση είναι ότι αυτή θα πρέπει να έχει εκδοθεί πριν την έκδοση της απόφασης υπαγωγής. Δείτε και τα οριζόμενα στον Οδηγό Αξιολόγησης, στο σημείο 3.11, όπου αναγράφεται ότι η ΕΠΕ και η άδεια κατασκευής δεν είναι υποχρεωτικό να υποβάλλονται με την αίτηση υπαγωγής, εφόσον αφορούν στην υλοποίηση της νέας επένδυσης και αρκεί η υποβολή μόνο της σχετικής δήλωσης του φορέα ότι θα τα προσκομίσει πριν από την απόφαση υπαγωγής.

Για την άδεια δόμησης δεν υπάρχει κάποια υποχρέωση. Η έκδοσή της ωστόσο δεν συνιστά κατάργηση του κινήτρου, καθώς σύμφωνα με το άρθρο 4, παρ. 4 (Χαρακτήρας Κινήτρου) "Έναρξη των εργασιών είναι το πρώτο χρονικά σημείο μεταξύ είτε της έναρξης των κατασκευαστικών εργασιών που αφορούν την επένδυση είτε της πρώτης νομικά δεσμευτικής ανάληψης υποχρέωσης για την παραγγελία εξοπλισμού ή άλλης ανάληψης υποχρέωσης που καθιστά μη αναστρέψιμη την επένδυση. Η αγορά γης και οι προπαρασκευαστικές εργασίες, όπως η λήψη αδειών και η εκπόνηση μελετών σκοπιμότητας, δεν θεωρούνται έναρξη των εργασιών".

ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑΣ

Ερώτηση:

Για τον υπολογισμό του καθαρού κέρδους πρέπει να ληφθούν υπόψη τα "Κέρδη προ Φόρων". Όταν ο επενδυτής έχει προβεί σε αναμόρφωση του Ε3, ποιο ποσό πρέπει να υπολογιστεί, τα "Αποτελέσματα προ φόρων" (κελί 129,229,329,429,529) ή τα "Συνολικά Καθαρά Αποτελέσματα" (κελί 555);

Απάντηση:

Δεδομένου ότι τα κέρδη προ φόρων που αποτυπώνονται στις οικονομικές καταστάσεις των επιχειρήσεων που τηρούν Βιβλία Γ Κατηγορίας, εξάγονται με την λογιστική βάση, θα πρέπει κατά αναλογία στις ατομικές επιχειρήσεις με βιβλία Β' κατηγορίας, για τον υπολογισμό του σχετικού αριθμοδείκτη «Καθαρό περιθώριο κέρδους» της βαθμολογίας, να λαμβάνονται υπόψη τα κέρδη προ φόρων όπως αυτά εγγράφονται στο κωδικό 529.

ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ

Ερώτηση:

Φορέας ο οποίος κατέχει αγροτική εκμετάλλευση και ασχολείται με την καλλιέργεια καρπουζιών προτίθεται να κατασκευάσει αγροτική αποθήκη με βιομηχανικό δάπεδο με σκοπό την προσωρινή αποθήκευση των προϊόντων του, ώστε να τοποθετούνται οι καρποί από τις καρότσες μεταφοράς στα παλετοκιβώτια πώλησης. Η δαπάνη αυτή είναι επιλέξιμη, λαμβάνοντας υπόψη ότι ο ΚΑΔ για την συσκευασία αγροτικών προϊόντων δεν είναι επιλέξιμος και ο κύριος λόγος δημιουργίας της αποθήκης αυτής είναι η κατά κάποιον τρόπο συσκευασία των καρπών; Επίσης, ο ίδιος φορέας επιθυμεί να προμηθευτεί επαναχρησιμοποιούμενα παλετοκιβώτια τα οποία όμως δεν φέρουν σειριακό αριθμό, πως θα γίνει η ταυτοποίηση αυτών κατά τον επιτόπιο έλεγχο;

Απάντηση:

Οι επιλέξιμες οικονομικές δραστηριότητες ορίζονται βάσει του Άρθρου 7 του Ν.4399 και του λοιπού κανονιστικού πλαισίου. Το επενδυτικό σχέδιο είναι επιλέξιμο, εφόσον ο ΚΑΔ (που αντιστοιχεί στην κύρια οικονομική δραστηριότητα του επενδυτικού σχεδίου και προκύπτει από την οικονομοτεχνική μελέτη την διάρθρωση του επενδυτικού σχεδίου (π.χ. ύψος και κατηγορία δαπανών) και τυχόν λοιπά δικαιολογητικά (σε περίπτωση υφιστάμενης επιχείρησης)) είναι επιλέξιμος από το ΠΣΚΕ και εφόσον το επενδυτικό σχέδιο είναι ολοκληρωμένο και εμπίπτει τουλάχιστον σε μία περίπτωση αρχικής επένδυσης (άρθρο 5 παρ. 3 της οικείας απόφασης προκήρυξης) με βάση τα υποβληθέντα δικαιολογητικά.

Σύμφωνα με όσα αναφέρετε στο ερώτημα σας, εφόσον το αντικείμενο του επενδυτικού σχεδίου είναι η κατασκευή νέας αποθήκης για την αποθήκευση και συσκευασία των προϊόντων, επειδή το ερώτημά σας είναι αποσπασματικό και δεν έχουμε στην διάθεση μας όλες τις λεπτομέρειες και τα στοιχεία του επενδυτικού σχεδίου, η επιλεξιμότητα του επενδυτικού σχεδίου εξαρτάται από θέματα που χρήζουν περαιτέρω διερεύνηση και αξιολόγηση και εξαρτώνται από:

- σε ποια περίπτωση αρχικής επένδυσης εμπίπτει και πως τεκμηριώνεται αυτή,
- ποιος είναι ο ΚΑΔ που αντιστοιχεί στην κύρια οικονομική δραστηριότητα του επενδυτικού σχεδίου λαμβάνοντας υπόψη το αντικείμενο και την διάρθρωση του επενδυτικού σχεδίου (π.χ. ύψος και κατηγορία των προτεινόμενων δαπανών)
- εάν ο ΚΑΔ του επενδυτικού σχεδίου είναι επιλέξιμος καθώς οι δραστηριότητες διαλογής, συσκευασίας και αποθήκευσης που αναφέρεστε, εφόσον δε μεσολαβεί κάποια μορφή μεταποίησης του προϊόντος, είναι δραστηριότητες του χονδρικού εμπορίου οι οποίες δεν είναι επιλέξιμες
- τα χαρακτηριστικά του φορέα και εάν έχει υφιστάμενη δραστηριότητα π.χ. εάν ο φορέας δεν διαθέτει υφιστάμενες εγκαταστάσεις ή υφιστάμενο εξοπλισμό
- τις προτεινόμενες δαπάνες και παρεμβάσεις του επενδυτικού σχεδίου και η επιλεξιμότητα των δαπανών
- την τεκμηρίωση του ολοκληρωμένου χαρακτήρα του επενδυτικού σχεδίου καθώς η αποθήκη από μόνη της δεν αποτελεί ολοκληρωμένο επενδυτικό σχέδιο παραγωγικής μονάδας

Επισημαίνεται ότι ο κόμβος αυτός έχει δημιουργηθεί για να παρέχει πληροφορίες και υποστήριξη κάθε ενδιαφερόμενου τους σε ζητήματα κατανόησης του θεσμικού πλαισίου του Αναπτυξιακού Νόμου. Η κρίση για την πλήρωση ή όχι των όρων και προϋποθέσεων του θεσμικού πλαισίου που αφορούν την επιλεξιμότητα και την αξιολόγηση του επενδυτικού σχεδίου είναι αποκλειστική ευθύνη του αξιολογητή και της Επιτροπής Αξιολόγησης που κατέχουν όλα τα στοιχεία και δικαιολογητικά της αίτησης του επενδυτικού σχεδίου στην διάθεση τους και την δυνατότητα εκτίμησης σχετικά με τις ειδικότερες περιστάσεις κάθε περίπτωσης.

ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΣΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

Ερώτηση:

Επενδυτής ο οποίος έχει μονάδα παραγωγής τυριών, επιθυμεί να εγκαταστήσει γραμμή παραγωγής γάλακτος και παγωτού, τα οποία μέχρι πρότινος δεν παραγόταν στην επιχείρηση. Ο πάγιος εξοπλισμός ο οποίος θα χρησιμοποιείται και από τις δυο δραστηριότητες έχει κόστος 50.000 ευρώ, ενώ θεωρούμε ότι το 50% της δραστηριότητας της επιχείρησης θα αφορά το τυροκομείο και 50% το γαλακτοκομείο. Αν ο προϋπολογισμός του επενδυτικού για την αγορά του εξοπλισμού του γαλακτοκομείου ανέρχεται στις 100.000 ευρώ, πληροίτε το κριτήριο του "οι επιλέξιμες δαπάνες υπερβαίνουν τουλάχιστον κατά 200% τη λογιστική αξία των στοιχείων ενεργητικού που χρησιμοποιούνται εκ νέου" που αναφέρεται στη παρ.3 του άρθρου 5 της προκήρυξης;

Απάντηση:

Σύμφωνα με το σημείο ελέγχου 3.9.3. Διαφοροποίηση της παραγωγής υφιστάμενης μονάδας (σε προϊόντα ή υπηρεσίες που δεν έχουν παραχθεί ποτέ σε αυτήν του Οδηγού Αξιολόγησης, εξετάζεται ότι:

- από τη οικονομοτεχνική μελέτη και την τεχνική περιγραφή πρέπει να τεκμηριώνεται ότι οι παραγωγικοί στόχοι του επενδυτικού σχεδίου συνιστούν νέα προϊόντα ή υπηρεσίες που δεν έχουν παραχθεί ποτέ στην παραγωγική μονάδα.
- οι επιλέξιμες δαπάνες του επενδυτικού σχεδίου υπερβαίνουν τουλάχιστον κατά 200% τη λογιστική αξία των στοιχείων ενεργητικού που χρησιμοποιούνται εκ νέου, σύμφωνα με το υποβληθέν Απόσπασμα του Μητρώου Παγίων.

Το Απόσπασμα του Μητρώου Παγίων Περιουσιακών Στοιχείων της επιχείρησης περιλαμβάνει την αναπόσβεστη αξία όπως έχει καταγραφεί στο οικονομικό έτος πριν το αίτημα υπαγωγής των στοιχείων ενεργητικού που θα χρησιμοποιηθούν εκ νέου για την παραγωγική λειτουργία του επενδυτικού σχεδίου, σε πλήρη συμφωνία με την περιγραφή τους στην Ενότητα Β της οικονομοτεχνικής μελέτης.

Κατά συνέπεια στην οικονομοτεχνική μελέτη θα πρέπει να καταγραφούν αναλυτικά τα πάγια στοιχεία ενεργητικού (π.χ. κτίρια, μηχανήματα, λοιπός εξοπλισμός, έργα υποδομής) της επιχείρησης που θα χρησιμοποιηθούν εκ νέου στην νέα γραμμή παραγωγής. Για τα πάγια (π.χ. κτίρια, έργα υποδομής, εξοπλισμός, κλπ) που περιλαμβάνονται στο Μητρώο Παγίων και τα οποία χρησιμοποιούνται για τη συνολική λειτουργία της μονάδας, θα πρέπει να γίνει αναλογικός επιμερισμός με βάση την συμμετοχή /συνεισφορά τους στην γραμμή παραγωγής του επενδυτικού σχεδίου σε σχέση με την συνολική εγκατάσταση (π.χ. λαμβάνοντας υπόψη τη δυναμικότητα της γραμμής παραγωγής (η οποία ανάγεται στο χρόνο λειτουργίας της μονάδας) σε σχέση με την συνολική δυναμικότητα της εγκατάστασης).

Επισημαίνεται ότι ο κόμβος αυτός έχει δημιουργηθεί για να παρέχει πληροφορίες και υποστήριξη κάθε ενδιαφερόμενου τους σε ζητήματα κατανόησης του θεσμικού πλαισίου του Αναπτυξιακού Νόμου. Η κρίση για την πλήρωση ή όχι των όρων και προϋποθέσεων του θεσμικού πλαισίου που αφορούν την επιλεξιμότητα και την αξιολόγηση του επενδυτικού σχεδίου είναι αποκλειστική ευθύνη του αξιολογητή και της Επιτροπής Αξιολόγησης που κατέχουν όλα τα στοιχεία και δικαιολογητικά της αίτησης του επενδυτικού σχεδίου στην διάθεση τους και την δυνατότητα εκτίμησης σχετικά με τις ειδικότερες περιστάσεις κάθε περίπτωσης.

ΙΣΟΖΥΓΙΟ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΟΥ ΜΗΝΑ

Ερώτηση:

Σύμφωνα με το Παράρτημα 1, σημείο 5. ν) της προκήρυξης, ένα από τα απαιτούμενα δικαιολογητικά είναι:

Ισοζύγιο (τουλάχιστον 2βάθμιας ανάλυσης) του προηγούμενου μήνα πριν την υποβολή της αίτησης υπαγωγής

Δεδομένου ότι η χρήση 2020 δεν είναι κλεισμένη (δεν έχει υποβληθεί φορολογική δήλωση) και τα αποτελέσματα του κλεισίματος των λογαριασμών εσόδων - εξόδων και όλων των άλλων αποτελεσμάτων χρήσης του 2020 δεν είναι οριστικά για την ορθή μεταφορά των υπολοίπων. Αν υποβληθεί η αίτηση υπαγωγής το Μάρτιο και υποβληθεί προσωρινό ισοζύγιο Φεβρουαρίου με υπόλοιπα Ιανουαρίου – Φεβρουαρίου 2021, θα αποτελέσει πρόβλημα κατά την αξιολόγηση;

Απάντηση:

Το ισοζύγιο του προηγούμενου μήνα πριν την υποβολή της αίτησης υπαγωγής, αναφέρεται σε προσωρινό ισοζύγιο.

ΒΑΡΗ ΣΤΟΝ ΤΟΠΟ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ

Ερώτηση:

Επενδυτής ο οποίος προτίθεται να κάνει επένδυση για προμήθεια μηχανολογικού εξοπλισμού και κατασκευή αποθήκης, σκοπεύει να υλοποιήσει την επένδυση σε αγροτεμάχιο το οποίο έχει βάρη (υποθήκες). Μπορεί να υλοποιήσει το επενδυτικό σχέδιο στο συγκεκριμένο αγροτεμάχιο;

Απάντηση:

Καταρχήν δεν διευκρινίζεται εάν το επενδυτικό σχέδιο υλοποιείται σε υφιστάμενο ιδιόκτητο χώρο ή σε νέο (ιδιόκτητο ή μισθωμένο) χώρο.

Αναφορικά με τα δικαιολογητικά τεκμηρίωσης της διαθεσιμότητας του τόπου εγκατάστασης, παρακαλούμε ανατρέξτε:

- στο Παράρτημα 1 παρ. 12 της οικείας προκήρυξης σχετικά με τα προβλεπόμενα δικαιολογητικά για επενδυτικά σχέδια που πρόκειται να υλοποιηθούν σε νέο ιδιόκτητο ή σε μισθωμένο χώρο (γήπεδο ή ακίνητο) όπου αναφέρεται ότι:

i. Σε περίπτωση εγκατάστασης σε νέο ιδιόκτητο χώρο, υποβάλλονται τίτλος κυριότητας και πιστοποιητικό μεταγραφής αυτού στο αρμόδιο Κτηματολογικό Γραφείο.

ii. Σε περίπτωση εγκατάστασης σε μη ιδιόκτητο χώρο, υποβάλλεται σύμβαση μίσθωσης με αντίστοιχη εγγραφή δήλωσης στην αρμόδια ΔΟΥ. Σε άλλη περίπτωση, δήλωση ιδιοκτήτη (ιδιωτικού ή δημόσιου φορέα) για την πρόθεση πώλησης ή μίσθωσης για το σκοπό της επένδυσης, στην οποία θα αναφέρονται και οι όροι αυτής (κόστος, διάρκεια, κα). Σε περίπτωση που το επενδυτικό σχέδιο περιλαμβάνει δαπάνες ανέγερσης ή επέκτασης κτιριακών εγκαταστάσεων, θα πρέπει στους όρους της μίσθωσης να τεκμηριώνεται διάρκεια κατ'ελάχιστον δεκαπέντε (15) ετών από την εκτιμώμενη ημερομηνία έκδοσης της απόφασης υπαγωγής.

- στον Οδηγό Αξιολόγησης του καθεστώτος και ειδικότερα στα σημεία ελέγχου 3.14 ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΘΕΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΤΟΠΟΥ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ όπου δίνονται οδηγίες. Στο σημείο ελέγχου αναφέρεται ότι η τεκμηρίωση της διαθεσιμότητας του τόπου εγκατάστασης δεν ελέγχεται για επενδυτικά σχέδια που πρόκειται να υλοποιηθούν σε υφιστάμενο ιδιόκτητο χώρο εκτός εάν κριθεί σκόπιμο από τον αξιολογητή ή την Επιτροπή Αξιολόγησης και ζητηθούν τα στοιχεία κυριότητας ως διευκρινιστικά στοιχεία.

Σύμφωνα με τα ανωτέρω δεν υπάρχει σχετική απαίτηση (πιστοποιητικό περί μη βαρών) κατά την υποβολή της αίτησης υπαγωγής του επενδυτικού σχεδίου.

Ωστόσο σε περίπτωση όπου το επενδυτικό σχέδιο θα υλοποιηθεί σε νέο μισθωμένο χώρο (οικόπεδο που είναι υποθηκωμένο), αναφέρονται τα εξής: Από τις διατάξεις των άρθρων 1 και 4 του ν 4112/1929 "περί συστάσεως υποθήκης επί μηχανικών και άλλων εγκαταστάσεων", που διατηρήθηκαν σε ισχύ με τα άρθρα 68 του ΕισΝΑΚ και 52 παρ. 19 του ΕισΝ ΚΠολΔ, σαφώς προκύπτει ότι, επί δανείων ή πιστώσεων, που χορηγούνται σε βιομηχανικές ή άλλες επιχειρήσεις, προς ασφάλεια των οποίων εγγράφεται υποθήκη, εκτός του οικοδομήματος, και επί των υπαρχόντων σε αυτό μηχανημάτων, εγκαταστάσεων κλπ, απαγορεύεται πριν από την ολοσχερή εξόφληση του δανείου και η εκμίσθωση ή κατ' άλλο τρόπο

παραχώρηση της εκμετάλλευσης της βιομηχανικής επιχείρησης σε τρίτους, εκτός αν συναίνεσε σε αυτή προηγουμένως και εγγράφως ο ενυπόθηκος δανειστής.

Εξάλλου, με το άρθρο 31 του ν 2538/1997, το οποίο επιγράφεται "Εφαρμογή του άρθρου 4 του ν 4112/1929" ορίζονται τα ακόλουθα: "1. Η διάταξη του άρθρου 4 του ν 4112/1929 "περί συστάσεως υποθήκης επί μηχανημάτων ή άλλων εγκαταστάσεων" εφαρμόζεται για όλα γενικά τα δάνεια ή άλλες πιστώσεις που παρέχονται από τις τράπεζες σε κάθε μορφής επιχειρήσεις και νομικά πρόσωπα (εταιρίες, κοινοπραξίες, συνεταιρισμοί κλπ), για την ασφάλεια των οποίων οι δανείστριες τράπεζες έχουν εγγράψει υποθήκη επί ακινήτων των οφειλετών ή και επί των μηχανημάτων, εγκαταστάσεων και λοιπών παραρτημάτων αυτών. 2. Μετά την εγγραφή της υποθήκης επί των άνω ακινήτων ή και επί των μηχανημάτων εγκαταστάσεων και λοιπών εγκαταστάσεων, η εκμίσθωση αυτών από τον οφειλέτη ή τον τρίτο κύριο ή νομέα ή παραχώρηση της χρήσης ή κατοχής τους με βάση άλλη έννομη σχέση μπορεί να καταγγελθεί οποτεδήποτε από τη δανείστρια τράπεζα. Μετά την καταγγελία αυτή, η μίσθωση ή άλλη σχέση λύεται μετά εξαμήνο και χωρεί η κατ' άρθρο 943 ΚΠολΔ αναγκαστική εκτέλεση με βάση τη δανειστική σύμβαση που είναι τίτλος εκτελεστός". Με τις διατάξεις του ανωτέρω άρθρου επήλθαν ορισμένες τροποποιήσεις στο νόμο 4112/1929, σύμφωνα με τις οποίες η σύμβαση μισθώσεως, που συνάπτεται σε επιχειρηματικά ακίνητα χωρίς την προηγούμενη συγκατάθεση της ενυπόθηκης δανείστριας τράπεζας, είναι έγκυρη με δικαίωμα όμως καταγγελίας εκ μέρους της τράπεζας οποτεδήποτε για το λόγο αυτό. Περαιτέρω, η ρύθμιση των διατάξεων αυτών καταλαμβάνει τις περιπτώσεις των μισθώσεων που θα συναφθούν μετά την ισχύ αυτού.

Κατά συνέπεια, πριν την υπογραφή της σύμβασης μίσθωσης απαιτείται η προηγούμενη συγκατάθεση της ενυπόθηκης δανείστριας τράπεζας.

ΑΥΞΗΣΗ ΜΕΤΟΧΙΚΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ

Ερώτηση:

Επενδυτής ο οποίος είχε δηλώσει κατά την αίτηση υπαγωγής ότι θα προβεί σε αύξηση εταιρικού κεφαλαίου για την κάλυψη των ιδίων κεφαλαίων με νέες εισφορές σε μετρητά από τους εταίρους της επιχείρησης, πρέπει να προβεί στην εν λόγω αύξηση πριν την έναρξη του επενδυτικού (πραγματοποίηση οποιαδήποτε δαπάνης που σχετίζεται με το επενδυτικό) ή πριν το πρώτο αίτημα ελέγχου;

Απάντηση:

Η **ΑΜΚ πρέπει να έχει γίνει τουλάχιστον στο 50% προ αιτήματος ΕΝΔΙΑΜΕΣΟΥ (50%) ΕΛΕΓΧΟΥ.**

Ελέγξτε την απόφαση υπαγωγής σας αλλά και την νομοθεσία, η οποία είναι σαφής σχετικά με το ερώτημά σας.

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΗ ΜΙΣΘΩΣΗ

Ερώτηση:

Επενδυτής ο οποίος κατά την αίτηση υπαγωγής στο καθεστώς "Επιχειρηματικότητα Πολύ Μικρών και Μικρών Επιχειρήσεων" είχε δηλώσει ότι το σύνολο του ενισχυόμενου κόστους θα καλυφθεί με ίδια κεφάλαια και μακροπρόθεσμο δανεισμό, επιθυμεί κατά την υλοποίηση του έργου να χρησιμοποιήσει χρηματοδοτική μίσθωση για τον αιτούμενου μηχανολογικού εξοπλισμού. Μπορεί να προβεί στην παραπάνω τροποποίηση;

Απάντηση:

Για τα επενδυτικά σχέδια που έχουν υπαχθεί στα καθεστώτα ενισχύσεων του Ν.4399/16, για την τροποποίηση της απόφασης υπαγωγής, παρακαλούμε ανατρέξτε στο άρθρο 17 της οικείας προκήρυξης. Αιτήματα τροποποίησης για αλλαγή τρόπου χρηματοδότησης της επένδυσης υποβάλλονται για αλλαγές που αφορούν τις πηγές χρηματοδότησης του επενδυτικού σχεδίου όπως αυτές αποτυπώνονται στο άρθρο 5 της απόφασης υπαγωγής, δηλ. με ίδια κεφάλαια ή με εξωτερική χρηματοδότηση, όπου το αντίστοιχο ποσό θα πρέπει να καλυφθεί **με έναν από τους προβλεπόμενους τρόπους που αναφέρονται στο άρθρο 5 παρ.1 της οικείας προκήρυξης.** Το εν λόγω είδος τροποποίησης, δηλ. **αντικατάσταση αγοράς συμβατικής επένδυσης με εξοπλισμό που αποκτάται με χρηματοδοτική μίσθωση/leasing, δεν προβλέπεται** σύμφωνα με το άρθρο 17 της οικείας προκήρυξης.

ΙΣΟΖΥΓΙΟ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ 15

Ερώτηση:

Θα ήθελα να ρωτήσω αν το Ισοζύγιο Λογαριασμού 15 «Ακίνητοποιήσεις υπό Εκτέλεση», θα πρέπει να είναι σε αντιστοιχία με το υποβληθέν ισοζύγιο του προηγούμενου μήνα ή με το οριστικό ισοζύγιο της τελευταίας κλεισμένης διαχειριστικής χρήσης;

Απάντηση:

Σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Παράρτημα 1 της οικείας προκήρυξης, στο σημείο 17 "Στοιχεία τεκμηρίωσης του χαρακτήρα κινήτρου",

"Για υφιστάμενους φορείς με βιβλία Γ' κατηγορίας (βάσει ΕΓΛΣ), υποβάλλεται ανάλυση του λογαριασμού λογιστικής 15 «Ακίνητοποιήσεις υπό Εκτέλεση» για τα υποβληθέντα ισοζύγια

α) του οριστικού της τελευταίας κλεισμένης διαχειριστικής χρήσης και

β) του ισοζυγίου του προηγούμενου μήνα πριν την υποβολή της αίτησης υπαγωγής.

Σε περίπτωση που εμφανίζονται χρεωστικά υπόλοιπα, υποβάλλεται αναλυτική περιγραφή των δαπανών και των έργων στα οποίες αφορούν και σχετική τεκμηρίωση (π.χ. παραστατικά δαπανών, δελτία αποστολής, συμβάσεις έργου, κ.αλ.) προκειμένου να τεκμηριώνεται ότι δεν υπάρχει έναρξη εργασιών του υπό εξέταση επενδυτικού σχεδίου πριν την ημερομηνία αίτησης υπαγωγής".

Κατά συνέπεια για το λογαριασμό λογιστικής 15 "Ακίνητοποιήσεις υπό εκτέλεση" συνυποβάλλονται και συνεξετάζονται και τα δύο ισοζύγια: και αυτό του προηγούμενου μήνα πριν από την υποβολή του αιτήματος υπαγωγής και αυτό της τελευταίας κλεισμένης διαχειριστικής χρήσης.

DE MINIMIS

Ερώτηση:

Επενδυτής ο οποίος έχει καταθέσει αίτηση υπαγωγής στο καθεστώς "Επιχειρηματικότητα Μικρών και Πολύ Μικρών Επιχειρήσεων" με ύψος επένδυσης 580.000 ευρώ και επιχορήγηση 50% του ποσού αυτού, επιθυμεί να λάβει δάνειο κεφαλαίου κίνησης αναπτυξιακού σκοπού μέσω του Ταμείου Εγγυοδοσίας Επενδύσεων ύψους περίπου 250.000 ευρώ.

Το δάνειο κεφαλαίου προϋποθέτει την τήρηση των όρων του Κανονισμού ήσσονος σημασίας (de minimis) ΕΕ 1407/2013. Μπορεί να συμμετάσχει η συγκεκριμένη επιχείρηση και στα δύο προγράμματα;

Απάντηση:

- Σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 5 του ν.4399/2016:

«Η συμμετοχή του φορέα στο συνολικό επιλέξιμο κόστος του επενδυτικού σχεδίου μπορεί να γίνει είτε μέσω ιδίων κεφαλαίων είτε με εξωτερική χρηματοδότηση, με την προϋπόθεση ότι το είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) αυτού δεν περιέχει καμία κρατική ενίσχυση, δημόσια στήριξη ή παροχή (παρ. 14 του άρθρου 14 Γ.Α.Κ.). .....»

Κατά συνέπεια τέτοιου είδους χρηματοδοτικά εργαλεία **δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την κάλυψη της συμμετοχής του φορέα στο κόστος του επενδυτικού σχεδίου της παρ.1 του άρθρου 5.**

- Περαιτέρω, σύμφωνα με τις παρ. 1 έως 4 του άρθρου 16 του ν.4684/2020:

« 1. Η περίπτωση α` της παρ. 2 του άρθρου 4 του ν. 4399/2016 (Α` 117), αντικαθίσταται ως εξής:

α. Επενδυτικά σχέδια που ενισχύονται βάσει των καθεστώτων του παρόντος **επιτρέπεται να υπαχθούν σε άλλο καθεστώς ενισχύσεων ή καθεστώς ενισχύσεων «ήσσονος σημασίας» (de minimis), με την προϋπόθεση ότι η σώρευση των ενισχύσεων του καθεστώτος του παρόντος με τις ενισχύσεις συγκεκριμένων άλλων καθεστώτων για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες δεν οδηγεί σε υπέρβαση της έντασης ή των ποσών ενίσχυσης που ορίζονται στον Γενικό Απαλλακτικό Κανονισμό (Γ.Α.Κ.), στους Κανονισμούς «ήσσονος σημασίας» (de minimis) ή στην οικεία απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις παραγράφους 3, 4 και 5 του άρθρου 8 Γ.Α.Κ..**

2. Οι ρυθμίσεις της παραγράφου 1 καταλαμβάνουν και τα επενδυτικά σχέδια για τα οποία έχει εκδοθεί, μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος, απόφαση υπαγωγής στα καθεστώτα ενισχύσεων του ν. 4399/2016, καθώς και τα επενδυτικά σχέδια για τα οποία οι αιτήσεις υπαγωγής στα καθεστώτα ενισχύσεων του ν. 4399/2016 είναι σε διαδικασία εξέτασης.

3. Οι ρυθμίσεις της παραγράφου 1 εφαρμόζονται αναλογικά και στα επενδυτικά σχέδια που έχουν υπαχθεί στις διατάξεις των ν. 3299/2004 (Α` 261) και 3908/2011 (Α` 8).

4. Σε περίπτωση που η σώρευση ενισχύσεων, σύμφωνα με τις παραγράφους 1 έως 3, οδηγεί σε υπέρβαση των ανώτατων ορίων ή/και εντάσεων ενίσχυσης, σύμφωνα με το ισχύον κατά την περίοδο των αιτήσεων υπαγωγής ενωσιακό θεσμικό πλαίσιο, αποφασίζεται η προσαρμογή στα εν λόγω όρια ή/και εντάσεις ενίσχυσης.»

Κατά συνέπεια, ως προς τον αναπτυξιακό νόμο, δεν απαγορεύεται η χρήση του εν λόγω δανείου, ωστόσο σημειώνεται ότι στον Ν. 4399/2016 τα ποσοστά ενίσχυσης που προβλέπονται **είναι ήδη τα ανώτατα του Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων.**

ΕΠΙΠΡΟΣΘΕΤΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

ΕΡΩΤΗΣΗ

Επενδυτής ο οποίος αιτείται μέσω του επενδυτικού σχεδίου την προμήθεια θεριζοαλωνιστικής μηχανής και το τρίτο έτος (έτος ολοκλήρωσης) έχει φτάσει στο στόχο που ορίζεται μέσω του επενδυτικού σχεδίου ώστε να αιτιολογείται επαρκώς η θεριζοαλωνιστική μηχανή, μπορεί επιπρόσθετα να παρέχει υπηρεσίες θεριζοαλωνισμού σε τρίτους;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Σύμφωνα με το άρθρο 21 της οικείας προκήρυξης (Υποχρεώσεις ενισχυόμενων φορέων), παρ.3 όπου αναφέρεται ότι οι φορείς, μετά την υπαγωγή τους στον παρόντα νόμο **και μέχρι τη λήξη του διαστήματος τήρησης μακροχρόνιων υποχρεώσεων**, μεταξύ άλλων, οφείλουν:

- α. να τηρούν τους όρους της απόφασης υπαγωγής,
- β. να μην παύσουν τη λειτουργία της επιχείρησης,
- γ. να μη διακόπτουν την παραγωγική δραστηριότητα της επένδυσης,
- δ. να αποκτούν την κυριότητα του μισθωμένου εξοπλισμού με τη λήξη της οικείας σύμβασης χρηματοδοτικής μίσθωσης,
- ε. να μη μεταβιβάζουν για οποιονδήποτε λόγο πάγια περιουσιακά στοιχεία, τα οποία έτυχαν ενίσχυσης, εκτός εάν αυτά αντικατασταθούν εντός εξαμήνου από άλλα καινούρια, κυριότητας του φορέα και ανάλογης αξίας, που να ανταποκρίνονται στην εξυπηρέτηση της παραγωγικής λειτουργίας της επιχείρησης. Ο φορέας υπέχει υποχρέωση γνωστοποίησης της αντικατάστασης των ως άνω περιουσιακών στοιχείων, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 4.
- στ. να μη μεταβάλλουν τον τόπο εγκατάστασης της επένδυσης (στο σύνολό της), χωρίς προηγούμενη έγκριση του αρμοδίου οργάνου, σύμφωνα με το άρθρο 17, και υπό τους όρους της διατήρησης της επένδυσης στην ίδια Περιφέρεια (NUTS 2), εντός της οποίας χορηγήθηκε η ενίσχυση και της μη μεταβολής του είδους και των επιμέρους ποσοστών ενίσχυσης ανά ομάδα επιλέξιμων δαπανών.

Κατά συνέπεια η αποσπασματική μεταφορά παγίων που έτυχαν ενίσχυση και που αποτελούν τμήμα της επένδυσης σε άλλο τόπο εγκατάστασης **και η χρήση τους για άλλο σκοπό πέραν του περιγραφόμενου στο επενδυτικό σχέδιο δεν προβλέπεται μέχρι τη λήξη του διαστήματος τήρησης μακροχρόνιων υποχρεώσεων.**

ΥΠΟ ΙΔΡΥΣΗ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ

ΕΡΩΤΗΣΗ

Σε περίπτωση υπό σύσταση εταιρείας οι απαραίτητες προσφορές για το επενδυτικό σχέδιο, εκδίδονται προς την υπό σύσταση εταιρεία ή προς τον μελλοντικό διαχειριστή αυτής, όπως αυτός ορίζεται από το προσχέδιο του καταστατικού που θα κατατεθεί στην αίτηση υπαγωγής;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Σύμφωνα με το Παράρτημα 1 των προκηρύξεων, με την αίτηση υπαγωγής υποβάλλονται πρωτότυπες προσφορές ήτοι πραγματικές, σαφείς και ορισμένες για το σύνολο των επιλέξιμων δαπανών του επενδυτικού σχεδίου.

Σε περίπτωση υπό σύσταση εταιρείας οι προσφορές του επενδυτικού σχεδίου σκόπιμο είναι να εκδίδονται προς την υπό σύσταση εταιρεία.

Η αποδοχή ή όχι των υποβληθέντων προσφορών είναι στην κρίση του αξιολογητή.

ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΔΥΝΑΜΙΚΟΤΗΤΑΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ

ΕΡΩΤΗΣΗ

Φορέας διαθέτει ΚΑΔ, φυτικής και ζωικής παραγωγής, και α μεν τη φυτική παραγωγή δεν απαιτείται αδειοδότηση, για δε τη ζωική παραγωγή, απαιτείται, αλλά δεν έχει, ενώ υφίσταται ζωικό κεφάλαιο στην κατοχή του.

1)Εφόσον θέλει να πραγματοποιήσει με το επενδυτικό σχέδιο, επέκταση σε καλλιεργήσιμα στρέμματα, στη φυτική παραγωγή, και να αιτηθεί μηχανολογικό εξοπλισμό ΜΟΝΟ, ο οποίος εξυπηρετεί την φυτική παραγωγή ΜΟΝΟ, συνεπώς και τα ΚΑΔ της επένδυσης θα αφορούν την φυτική παραγωγή, χωρίς να διαθέτει άδεια λειτουργίας της κτηνοτροφικής μονάδος στην υφιστάμενη κατάσταση μπορεί να το κάνει;

2)Εάν ναι, θα πρέπει να προσκομίσει άδεια λειτουργίας της κτηνοτροφικής εκμετάλλευσης στην ολοκλήρωση της επένδυσης;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Τα δικαιολογητικά και τα στοιχεία που συνοδεύουν την αίτηση υπαγωγής καθορίζονται στην απόφαση προκήρυξης του εκάστοτε καθεστώτος ενίσχυσης του Ν. 4399/2016 και ειδικότερα στο Παράρτημα Ι της οικείας προκήρυξης.

Εφόσον το επενδυτικό σχέδιο εμπίπτει στον πρωτογενή τομέα, παρακαλούμε ανατρέξετε στην ΚΥΑ ΠΡΩΤΟΓΕΝΟΥΣ ΓΕΩΡΓΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ (129229/24-11-17 (ΦΕΚ 4122 Β΄) όπως τροποποιήθηκε και ισχύει με την ΚΥΑ 3666/14-1-2019 (ΦΕΚ Β 132) όπου εξειδικεύονται οι όροι και οι προϋποθέσεις των ειδών των επενδυτικών σχεδίων που εμπίπτουν στον πρωτογενή που δύναται να υπαχθούν στα καθεστάτα ενισχύσεων του 4399/16 καθώς και στα αντίστοιχα σημεία ελέγχου 3.9.2. και 3.11 του Οδηγού Αξιολόγησης του καθεστώτος ενίσχυσης. Παρακαλούμε να ανατρέξετε:

α) στην ΚΥΑ ΠΡΩΤΟΓΕΝΟΥΣ ΓΕΩΡΓΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ (129229/24-11-17 (ΦΕΚ 4122 Β΄) όπως τροποποιήθηκε και ισχύει με την ΚΥΑ 3666/14-1-2019 (ΦΕΚ Β 132) στο άρθρο 2 παρ. 2 όπου αναφέρεται ότι :

“2. Τα επενδυτικά σχέδια θα πρέπει να είναι σύμφωνα με την ενωσιακή και με την εθνική νομοθεσία για την περιβαλλοντική προστασία. Όταν για ένα επενδυτικό σχέδιο απαιτείται εκτίμηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων, σύμφωνα με την οδηγία 2011/92/ΕΕ, η ενίσχυση υπόκειται στην προϋπόθεση ότι η εν λόγω εκτίμηση έχει εκτελεστεί και ότι η άδεια κατασκευής έχει χορηγηθεί για το συγκεκριμένο επενδυτικό σχέδιο πριν από την έκδοση της απόφασης υπαγωγής του σε καθεστώς ενίσχυσης του ν. 4399/2016. Για τον έλεγχο και εφαρμογή της ως άνω προϋπόθεσης στις περιπτώσεις που από την κείμενη νομοθεσία δεν απαιτείται εκτίμηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων, απαιτείται η υποβολή με την αίτηση υπαγωγής, μαζί με τα λοιπά δικαιολογητικά που καθορίζονται στην προκήρυξη του συγκεκριμένου καθεστώτος του ν. 4399/2016, βεβαίωσης του αρμόδιου φορέα ότι για το επενδυτικό σχέδιο δεν απαιτείται εκτίμηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων. Στις περιπτώσεις που απαιτείται ή εν λόγω εκτίμηση, ο φορέας του επενδυτικού σχεδίου πρέπει, μετά την υποβολή της αίτησης υπαγωγής του επενδυτικού σχεδίου και πριν από την έκδοσή της απόφασης υπαγωγής γι’ αυτό, να προσκομίσει στο φορέα υποδοχής της αίτησης υπαγωγής του, του άρθρου 13 του ν. 4399/2016, την εν λόγω εκτίμηση καθώς και την άδεια κατασκευής.”

Επίσης στο άρθρο 4 της ΚΥΑ, διευκρινίζεται ότι μετά την υποβολή της αίτησης υπαγωγής, οι φορείς των επενδυτικών σχεδίων πρέπει να εξασφαλίσουν όλες τις εγκρίσεις, άδειες και λοιπά πιστοποιητικά και έγγραφα που απαιτούνται από την κείμενη νομοθεσία, για την υλοποίηση και νόμιμη λειτουργία του επενδυτικού σχεδίου.

β)στο σημείο ελέγχου 3.11 του Οδηγού Αξιολόγησης (Υ.Α 2η έκδοση – αρ. πρωτ. 54110/21-05-2018) όπου αναφέρεται:

«ίν.Σε περίπτωση που ο φορέας δεν έχει υποβάλει εκτίμηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων (ΕΠΕ) ή βεβαίωση του αρμόδιου φορέα ότι δεν απαιτείται, ζητούνται σχετικές διευκρινήσεις.

- Σε περίπτωση που τελικά δεν απαιτείται ΕΠΕ αλλά ο φορέας δεν είχε υποβάλει το προβλεπόμενο από την ΚΥΑ δικαιολογητικό, το επενδυτικό σχέδιο απορρίπτεται απαντώντας στην ερώτηση ελέγχου νομιμότητας 6.1.4 .

- Σε περίπτωση που τελικά απαιτείται ΕΠΕ η οποία δεν έχει υποβληθεί απαντάται η ερώτηση 3.2.4 της καρτέλας 3.2 ΒΗΜΑ Ι, σχετικά με την υποχρέωση του φορέα να υποβάλει πριν την έκδοση της απόφασης υπαγωγής, εκτίμηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων και άδεια κατασκευής».

Κατά συνέπεια η απάντηση στο ερώτημα σας εξαρτάται από α)την φύση και τα χαρακτηριστικά της υφιστάμενης δραστηριότητας του φορέα, β) εάν οι εν λόγω δραστηριότητες υλοποιούνται στον ίδιο τόπο εγκατάστασης, γ)από τις προτεινόμενες δαπάνες και παρεμβάσεις του επενδυτικού σχεδίου (που πρόκειται να αιτηθεί προς ενίσχυση) και δ)από την φύση του προτεινόμενου επενδυτικού σχεδίου δηλαδή, εάν η εν λόγω άδεια λειτουργίας απαιτείται για την έκδοση της εκτίμησης περιβαλλοντικών επιπτώσεων (ΕΠΕ) ή της βεβαίωσης του αρμόδιου φορέα ότι δεν απαιτείται.

ΕΡΩΤΗΣΗ εκ νέου

Στην απάντησή σας αναφέρετε τα εξής:

Τα επενδυτικά σχέδια θα πρέπει να είναι σύμφωνα με την ενωσιακή και με την εθνική νομοθεσία για την περιβαλλοντική προστασία. Όταν για ένα επενδυτικό σχέδιο απαιτείται εκτίμηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων, σύμφωνα με την οδηγία 2011/92/ΕΕ, η ενίσχυση υπόκειται στην προϋπόθεση ότι η εν λόγω εκτίμηση έχει εκτελεστεί και ότι η άδεια κατασκευής έχει χορηγηθεί για το συγκεκριμένο επενδυτικό σχέδιο πριν από την έκδοση της απόφασης υπαγωγής του σε καθεστώς ενίσχυσης του ν. 4399/2016. Για τον έλεγχο και εφαρμογή της ως άνω προϋπόθεσης στις περιπτώσεις που από την κείμενη νομοθεσία δεν απαιτείται εκτίμηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων, απαιτείται η υποβολή με την αίτηση υπαγωγής, μαζί με τα λοιπά δικαιολογητικά που καθορίζονται στην προκήρυξη του συγκεκριμένου καθεστώτος του ν. 4399/2016, βεβαίωσης του αρμόδιου φορέα ότι για το επενδυτικό σχέδιο δεν απαιτείται εκτίμηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων.

1) Με τον όρο άδεια κατασκευής εννοείτε την άδεια δόμησης; Αν όχι τι εννοείτε; Πρέπει να κατατεθεί πριν από την έκδοση της απόφασης υπαγωγής;

Όσον αφορά την απάντηση στο σημείο β, να σας διευκρινήσω στα σημεία που αναδείξατε ότι:

α)την φύση και τα χαρακτηριστικά της υφιστάμενης δραστηριότητας του φορέα,

Η υφιστάμενη δραστηριότητα του φορέα είναι κτηνοτροφική (ζωική παραγωγή) και γεωργική(φυτική παραγωγή). Ο φορέας θα πραγματοποιήσει με το επενδυτικό σχέδιο, επέκταση σε καλλιεργήσιμα στρέμματα, στη φυτική παραγωγή, και θα αιτηθεί μηχανολογικό εξοπλισμό ΜΟΝΟ, ο οποίος θα εξυπηρετεί την φυτική παραγωγή ΜΟΝΟ, συνεπώς και τα ΚΑΔ της επένδυσης θα αφορούν την φυτική παραγωγή.

β) εάν οι εν λόγω δραστηριότητες υλοποιούνται στον ίδιο τόπο εγκατάστασης,

Η κτηνοτροφική εγκατάσταση ευρίσκεται σε συγκεκριμένα οριοθετημένα αγροτεμάχια (όπου υφίσταται η σταβλική εγκατάσταση, ενώ η γεωργική του εκμετάλλευση εκτείνεται σε πληθώρα αγροτεμαχίων, ξεχωριστά από την κτηνοτροφική

γ)από τις προτεινόμενες δαπάνες και παρεμβάσεις του επενδυτικού σχεδίου (που πρόκειται να αιτηθεί προς ενίσχυση) και

Οι προτεινόμενες δαπάνες και παρεμβάσεις του επενδυτικού σχεδίου (που πρόκειται να αιτηθεί προς ενίσχυση) αφορούν αποκλειστικά και μόνο την γεωργική εκμετάλλευση (την ποαραγωγή γεωργικών προϊόντων-καλλιέργειες)

δ)από την φύση του προτεινόμενου επενδυτικού σχεδίου δηλαδή, εάν η εν λόγω άδεια λειτουργίας απαιτείται για την έκδοση της εκτίμησης περιβαλλοντικών επιπτώσεων (ΕΠΕ) ή της βεβαίωσης του αρμόδιου φορέα ότι δεν απαιτείται.

Η υφιστάμενη δραστηριότητα του φορέα είναι κτηνοτροφική και γεωργική. Για μεν την κτηνοτροφική εγκατάσταση απαιτείται ΕΠΕ, ενώ για την γεωργική όχι. Ο φορέας θέλει να επενδύσει πάνω στην γεωργική εκμετάλλευση και καταθέτει βεβαίωση ότι δεν απαιτείται.

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Σύμφωνα με το Παράρτημα 1, περ. Γ, παρ. 7 ι. της οικείας προκήρυξης, η δυναμικότητα της υφιστάμενης μονάδας πιστοποιείται από επίσημα στοιχεία (άδεια λειτουργίας ή οποιοδήποτε άλλο έγγραφο δημόσιας αρχής με αναφορά στην

παραγωγική δυναμικότητα) ή, σε περίπτωση που δεν προβλέπονται, με Υπεύθυνη Δήλωση μηχανικού παραγωγής της μονάδας για τη δυναμικότητα αυτής σύμφωνα με το σημείο ελέγχου 3.9.2 του οδηγού αξιολόγησης (Υ.Α. 2η έκδοση – αρ. πρωτ. 54110/21-05-2018). Σε περίπτωση που δεν απαιτείται άδεια λειτουργίας, υποβάλλεται σχετικό δικαιολογητικό τεκμηρίωσης απαλλαγής από την υποχρέωση αυτής

Σε περίπτωση γεωργικής εκμετάλλευσης όπου δεν προβλέπεται αδειοδότηση, για την τεκμηρίωση του μεγέθους θα μπορούσατε να υποβάλλετε τη δήλωση Ενίασης Ενίσχυσης του τελευταίου έτους συνοδευόμενη από σχετική βεβαίωση απόδοσης για τη δυναμικότητα της εγκατάστασης (προσκομίζεται από γεωπόνο), ενώ για την άδεια λειτουργίας σχετική Υ/Δ ότι δεν απαιτείται με αναφορά στο σχετικό θεσμικό πλαίσιο για την άσκηση της συγκεκριμένης οικονομικής δραστηριότητας (ενδεικτικά αναφέρεται π.χ. Ν. 4442/2016 (ΦΕΚ 230 Α) όπως τροποποιήθηκε και ισχύει).

Σχετικά με την άδεια κατασκευής διευκρινίζεται ότι ενδεικτικά :

· για τις επιχειρήσεις ζωικής παραγωγής είναι οι άδειες εγκατάστασης / λειτουργίας (πλέον είναι γνωστοποίηση λειτουργίας μέσω της συμπλήρωσης ερωτηματολογίου σε πλατφόρμα)

· για τις επιχειρήσεις της φυτικής παραγωγής/θερμοκήπια είναι η έγκριση άδειας τύπου θερμοκηπίου.

Η εν λόγω έγκριση εκδίδεται από την Δ/νση Συστημάτων Καλλιέργειας και Προϊόντων Φυτικής Παραγωγής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

Σχετικά με τις αδειοδοτήσεις Θερμοκηπίων παρακαλούμε ανατρέξτε στην σχετική ιστοσελίδα <http://www.minagric.gr/index.php/el/for-farmer-2/crop-production/thermokiopia>.

Κατά τα λοιπά, σας παραπέμπουμε στην προηγούμενη απάντησή μας. Η απάντηση στο ερώτημά σας είναι αντικείμενο περαιτέρω αξιολόγησης και εξαρτάται από :

α) την φύση και τα χαρακτηριστικά της υφιστάμενης δραστηριότητας του φορέα

β) εάν οι εν λόγω δραστηριότητες υλοποιούνται στον ίδιο τόπο εγκατάστασης,

γ) από τις προτεινόμενες δαπάνες και παρεμβάσεις του επενδυτικού σχεδίου (που πρόκειται να αιτηθεί προς ενίσχυση) (δηλαδή εάν το προτεινόμενο επενδυτικό σχέδιο της φυτικής παραγωγής είναι ανεξάρτητο, υλοποιείται σε διακριτό και διαφορετικό τόπο εγκατάστασης σε σχέση με τον τόπο εγκατάστασης της ζωικής παραγωγής, εάν έχει ολοκληρωμένο χαρακτήρα, διακριτές δαπάνες, εάν είναι ανεξάρτητο και η υλοποίηση του δεν εξαρτάται από την υφιστάμενη εγκατάσταση της ζωικής παραγωγής), και

δ) από την φύση του προτεινόμενου επενδυτικού σχεδίου δηλαδή, εάν η εν λόγω άδεια λειτουργίας απαιτείται για την έκδοση της εκτίμησης περιβαλλοντικών επιπτώσεων (ΕΠΕ) ή της βεβαίωσης του αρμόδιου φορέα ότι δεν απαιτείται.

ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΚΤΗΡΙΟΥ

ΕΡΩΤΗΣΗ

Σε περίπτωση που ο υποψήφιος επενδυτής έχει αιτηθεί την κατασκευή κτιρίου σε άλλο επενδυτικό πρόγραμμα, διευκρινίζεται ότι το κτίριο αυτό αφορά άλλη δραστηριότητα του επενδυτή (τυποποίηση - συσκευασία), μπορεί να αιτηθεί σε αυτό το επενδυτικό σχέδιο την κατασκευή άλλου κτηρίου, ως επέκταση του πρώτου, ώστε να εγκαταστήσει μηχανολογικό εξοπλισμό για νέα δραστηριότητα μεταποίησης;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Εξαρτάται. Στην αίτηση υπαγωγής, στην σχετική υπεύθυνη δήλωση (που την συνοδεύει) και στην οικονομοτεχνική μελέτη του επενδυτικού σχεδίου, να γίνεται σχετική αναφορά για την υποβολή του δεύτερου επενδυτικού σχεδίου και να τεκμηριώνεται η διακριτότητα των έργων και των δαπανών. Τέλος στην οικονομοτεχνική μελέτη του επενδυτικού θα πρέπει να τεκμηριώνεται η δυνατότητα χρηματοδότησης των δύο επενδυτικών σχεδίων λαμβάνοντας υπόψη τα απαιτούμενα κεφάλαια που απαιτούνται για την ταυτόχρονη υλοποίησή τους.

Επίσης π.χ. στην περίπτωση υποβολής αιτήματος υπαγωγής για επέκταση δυναμικότητας υφιστάμενης μονάδας δεν θα μπορούσε να υποβληθεί επί του παρόντος δεύτερο επενδυτικό σχέδιο, καθώς η πρόσθετη δυναμικότητα της μονάδας του

επενδυτικού σχεδίου μπορεί να γίνει αποδεκτή μόνον εφόσον η υφιστάμενη δυναμικότητα της μονάδας μπορεί να πιστοποιηθεί από επίσημα στοιχεία τεκμηρίωσης (άρθρο 5, παρ. 3.β των προκηρύξεων) π.χ. με την άδεια λειτουργίας.

Θα πρέπει λοιπόν να εξεταστούν προσεκτικά οι περιορισμοί και προϋποθέσεις που θέτει ο Ν. 4399/2016, ώστε να διακρίνει αυτός που θα έχει στη διαθεσή του όλα τα δεδομένα της επένδυσης, αν για την υποβολή του επενδυτικού σχεδίου υπάρχει πιθανό κώλυμα.

ΥΠΟΒΟΛΗ ΑΙΤΗΣΗΣ

ΕΡΩΤΗΣΗ

Επιχείρηση η οποία είχε υποβάλει αίτηση υπαγωγής στην 1η Προκήρυξη του καθεστώτος ενισχύσεων "Επιχειρηματικότητα Πολύ Μικρών και Μικρών Επιχειρήσεων" του αναπτυξιακού νόμου 4399/2016 η οποία είχε καταληκτική ημερομηνία 28/2/2020, θα μπορούσε να κάνει νέα αίτηση για διαφορετικές δαπάνες, στην τρέχουσα προκήρυξη;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Θα μπορούσε να υποβάλει νέο επενδυτικό, του οποίου το περιεχόμενο θα διαφοροποιείται πλήρως και τεκμηριωμένα του προηγούμενου.

ΥΠΟ ΙΔΡΥΣΗ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ

ΕΡΩΤΗΣΗ

Σε περίπτωση υπό ίδρυση επιχείρησης, η οποία προκειμένου να υποβάλει αίτηση υπαγωγής συντάσσει προσχέδιο καταστατικού, υπάρχει η δυνατότητα προσθήκης ή αφαίρεσης άρθρων κατά την σύνταξη του τελικού καταστατικού της επιχείρησης, όταν γίνει η σύσταση της εταιρείας; Επίσης, τι δικαιολογητικά απαιτούνται εκτός από το προσχέδιο καταστατικού; Για την τεκμηρίωση των οικονομικών στοιχείων ή των στοιχείων ταυτοποίησης θα χρησιμοποιηθούν τα αντίστοιχα στοιχεία των εταίρων / μετόχων π.χ. οικονομικές καταστάσεις εταίρων / μετόχων.

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Τα δικαιολογητικά τεκμηρίωσης της νόμιμης υπόστασης για τους υφιστάμενους φορείς ή για τους εταίρους – νομικά πρόσωπα υπό σύσταση φορέων αναφέρονται στο Παράρτημα Ι, Κεφ. Γ,παρ.3. της οικείας προκήρυξης «Στοιχεία τεκμηρίωσης της νόμιμης υπόστασης υφιστάμενων φορέων κατά την υποβολή της αίτησης υπαγωγής». Τα εν λόγω δικαιολογητικά υποβάλλονται και για τους μετόχους/εταίρους φορέα υπό σύσταση, εφόσον αυτοί είναι νομικά πρόσωπα.

Σύμφωνα με τα ανωτέρω για τους υπό σύσταση φορείς δεν απαιτείται η υποβολή του προσχέδιου του καταστατικού.

Τα προβλεπόμενα δικαιολογητικά σχετικά με τα Οικονομικά στοιχεία φορέα επενδυτικού σχεδίου, όπως τηρούνται κατά περίπτωση, σύμφωνα με τις ισχύουσες φορολογικές διατάξεις αναφέρονται στο Παράρτημα Ι, Κεφ. Γ παράγραφος 5 της οικείας προκήρυξης. Τα εν λόγω δικαιολογητικά υποβάλλονται και για τους μετόχους / εταίρους φορέα υπό σύσταση, εφόσον αυτοί είναι νομικά πρόσωπα.

ΑΛΛΑΓΗ ΤΟΠΟΥ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

ΕΡΩΤΗΣΗ

Σε περίπτωση που ο επενδυτής κατά την αίτηση υπαγωγής επιλέξει τόπο εγκατάστασης συγκεκριμένο οικόπεδο, μπορεί κατά την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου σε διαφορετικό οικόπεδο; Να διευκρινιστεί ότι τα δυο οικόπεδα βρίσκονται στην ίδια κτηματική περιοχή.

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Απαιτείται προηγούμενη τροποποίηση της αίτησης υπαγωγής.

Δείτε σχετικά την παρ. 2 του άρθρου 17 του ν.4399/2016:

"2. Αιτήματα τροποποίησης ή έγκρισης μεταβολής στοιχείων της παραγράφου 1, υποβάλλονται ως προς τα εξής: [...]

γ) αλλαγή του τόπου εγκατάστασης, σύμφωνα με την περίπτωση στ' της παραγράφου 3 του άρθρου 21, [...]"

Επιπλέον, σύμφωνα με την περίπτωση στ' της παραγράφου 3 του άρθρου 21:

"3. Οι φορείς, μετά την υπαγωγή τους στον παρόντα νόμο και μέχρι τη λήξη του διαστήματος τήρησης μακροχρόνιων υποχρεώσεων οφείλουν: [...]

στ. να μη μεταβάλλουν τον τόπο εγκατάστασης της επένδυσης, χωρίς προηγούμενη έγκριση του αρμοδίου οργάνου, σύμφωνα με το άρθρο 17, και υπό τους όρους της διατήρησης της επένδυσης στην ίδια Περιφέρεια, εντός της οποίας χορηγήθηκε η ενίσχυση και της μη μεταβολής του είδους και του ποσοστού της, [...]"

Συνεπώς, η αλλαγή του τόπου εγκατάστασης είναι εφικτή εφόσον αυτός παραμένει εντός της αρχικής Περιφέρειας, και εφόσον έχει προηγηθεί έγκριση του αρμοδίου οργάνου.

ΝΟΜΙΜΟΤΗΤΑ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

ΕΡΩΤΗΣΗ

Σε επενδυτικό σχέδιο υπαγωγής στον ν. 4399 για ΙΔΡΥΣΗ ΝΕΑΣ κτηνοτροφικής μονάδας από φορέα που ΣΤΗΝ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ κατάσταση του δεν έχει τις καταλλήλες αδειοδοτήσεις, θεωρείται ότι τηρούνται οι προϋποθέσεις υπαγωγής στον 4399, εφόσον η δημιουργία της νέας μονάδας, που αφορά το επενδυτικό σχέδιο, χωροθετείται σε νέο ανεξάρτητο χώρο και είναι τελειώς ανεξάρτητη (και φυσικά λειτουργική) της υφιστάμενης μονάδας; Εννοείται πως για την ολοκλήρωση του σχεδίου σε περίπτωση υπαγωγής θα εκδοθούν όλες οι απαραίτητες αδειοδοτήσεις.

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Αν το επενδυτικό σας σχέδιο αφορά ίδρυση νέας μονάδας, για την οποία θα εκδοθεί άλλη ξεχωριστή άδεια λειτουργίας από αυτήν της υφιστάμενης εγκατάστασης, τότε δεν σας ζητείται η άδεια λειτουργίας της υφιστάμενης εγκατάστασης. Θα πρέπει βέβαια να προσκομιστούν όλα τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για τον υφιστάμενο φορέα, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Παράρτημα 1 της σχετικής προκήρυξης του καθεστώτος ενίσχυσης, στο οποίο θα υποβάλει αίτημα υπαγωγής.

ΕΔΡΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

ΕΡΩΤΗΣΗ

Σε περίπτωση επενδυτή ο οποίος έχει κύρια δραστηριότητα την άσκηση της δικηγορίας, με έδρα επιχείρησης τον Πειραιά και έχει υποκατάστημα με δραστηριότητα την παραγωγή και επεξεργασία ελιών στην Αργολίδα, για τον υπολογισμό του ποσοστού ενίσχυσης, για δαπάνες που αφορούν αποκλειστικά και μόνο το υποκατάστημα, λαμβάνεται υπόψιν το ποσοστό της Αττικής (40%) ή το ποσοστό της Πελοποννήσου (50%);

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Για τον υπολογισμό του ποσοστού ενίσχυσης λαμβάνεται υπόψη το μέγεθος του φορέα και ο νομός στον οποίο υλοποιείται η επένδυση, ο τόπος εγκατάστασης δηλ. της επένδυσης, ο οποίος στην περίπτωση που αναφέρετε είναι ο Νομός Αργολίδας.

Για τα ποσοστά ενίσχυσης του πρωτογενούς τομέα δείτε το Παράρτημα 1 της ΚΥΑ 129229/24.11.2017 (ΦΕΚ 4122/τ.Β/27.11.2017) και για τα ποσοστά ενίσχυσης για τις λοιπές επενδύσεις - συμπεριλαμβανομένης και της μεταποίησης πρωτογενούς τομέα, δείτε το Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων (ΧΠΕ), ο οποίος βρίσκεται αναρτημένος στην ενότητα Υποστηρικτικό Υλικό του Ν. 4399/2016 (<https://www.ependyseis.gr/anaptyxiakos/yy.htm>).

ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΜΕ

ΕΡΩΤΗΣΗ

Σε περίπτωση που φορέας απασχολούσε εργαζόμενους με εργόσημα, (π.χ. απασχολούμενοι ως εργάτες γης σε εργασίες καλυπτόμενες από την ασφάλιση του ΟΓΑ) για να ληφθούν υπόψη στον υπολογισμό των ΕΜΕ υφιστάμενης απασχόληση -δεδομένου ότι ο ΟΓΑ δεν εκδίδει βεβαίωση στον εργοδότη όπου βεβαιώνει για κάθε εργαζόμενο του (που απασχολούνταν με εργόσημο) τις ημέρες ασφάλισής του-

Θα μπορούσε ο αριθμός των ημερών ασφάλισης του κάθε αγρεργάτη, να υπολογιστεί διαιρώντας τη συνολικά αξία του εργόσημου με το κατώτατο ημερομίσθιο ανειδίκευτου εργάτη;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Σε περίπτωση που φορέας απασχολούσε εργαζόμενους με εργόσημα, (π.χ. απασχολούμενοι ως εργάτες γης σε εργασίες καλυπτόμενες από την ασφάλιση του ΟΓΑ) για να ληφθούν υπόψη στον υπολογισμό των ΕΜΕ υφιστάμενης απασχόλησης, θα πρέπει να τεκμηριώνεται ο αριθμός των ημερών ασφάλισης που εργάστηκαν στην εξεταζόμενη επιχείρηση.

Για την τεκμηρίωση θα μπορούσαν να υποβληθούν ως εναλλακτικά δικαιολογητικά: τα αντίγραφα των εργοσήμων και επίσημο έγγραφο του ασφαλιστικού φορέα, π.χ. βεβαίωση όπου θα βεβαιώνει για κάθε εργαζόμενο του φορέα (που απασχολούνταν με εργόσημο), τις ημέρες ασφάλισής του για τα αντίστοιχα διαστήματα που αναφέρονται στην προκήρυξη και στην συνέχεια να συμπληρωθεί το αντίστοιχο αρχείο xls υφιστάμενης απασχόλησης που είναι αναρτημένο στην ιστοσελίδα του Υπουργείου <https://www.ependyseis.gr/anartychiakos/yy.htm> στην κατηγορία Υποστηρικτικό υλικό.

ΑΥΞΗΣΗ ΔΥΝΑΜΙΚΟΤΗΤΑΣ ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΚΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ

ΕΡΩΤΗΣΗ

Σε κτηνοτροφική μονάδα για να δείξω την αύξηση δυναμικότητας στη μελλοντική κατάσταση υποψηφίου κτηνοτρόφου, πρέπει να δείξω μαζί με την επεκταση δυναμικότητας, αύξηση και στην αδεια λειτουργίας της μονάδας; Υπενθυμίζεται ότι η αδεια λειτουργίας δείχνει τη μεγιστη δυναμικότητα της υφισταμενης μοναδας.

Για να γίνω πιο κατανοητος παραθετω παραδειγμα.

Υποψηφιος με 100 αγελαδες γαλακτοπαραγωγης στην καταθεση προτασης στον ν. 4399 εχει κτηνοτροφική αδεια λειτουργίας μεγιστης δυναμικότητας για 199 αγελαδες γαλακτοπαραγωγης. Στην μελλοντική κατάσταση μπορω να αυξησω το ζωϊκο του κεφαλαιο στις 199 αγελαδες γαλακτοπαραγωγης χωρις να μεταβαλω την αδεια, εφοσον το ζωϊκο του κεφαλαιο συνεχιζει να καλυπτεται από την υπαρχουσα αδεια;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Σε απάντηση του ερωτήματος σας, σας γνωρίζουμε ότι σε ότι αφορά την τεκμηρίωση της υφιστάμενης δυναμικότητας της παραγωγικής μονάδας και τον αρχικό χαρακτήρα της επένδυσης, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 5 του ν.4399/2016 το οποίο αναφέρεται στο περιεχόμενο του επενδυτικού σχεδίου και τον χαρακτήρα της αρχικής επένδυσης:

«Επέκταση της δυναμικότητας υφιστάμενης μονάδας. Η πρόσθετη δυναμικότητα της μονάδας λόγω του επενδυτικού σχεδίου μπορεί να γίνει αποδεκτή μόνον εφόσον η υφιστάμενη δυναμικότητα της μονάδας μπορεί να πιστοποιηθεί από επίσημα στοιχεία τεκμηρίωσης».

Περαιτέρω, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο στοιχείο 7. «Στοιχεία τεκμηρίωσης του χαρακτήρα της αρχικής επένδυσης του επενδυτικού σχεδίου σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 3 του άρθρου 5 του ν.4399/2016 (όταν δεν αφορά τη δημιουργία νέας μονάδας)» της παραγράφου Γ του Παραρτήματος 1 της εκάστοτε προκήρυξης καθεστώτος ενίσχυσης του ν.4399/2016:

«Σε περιπτώσεις επέκτασης, η πρόσθετη δυναμικότητα της μονάδας ως αποτέλεσμα του επενδυτικού σχεδίου γίνεται αποδεκτή εφόσον η υφιστάμενη δυναμικότητα πιστοποιείται από επίσημα στοιχεία (άδεια λειτουργίας ή οποιοδήποτε άλλο έγγραφο δημόσιας αρχής με αναφορά στην παραγωγική δυναμικότητα) ή, σε περίπτωση που δεν προβλέπονται, με υπεύθυνη δήλωση του μηχανικού παραγωγής της μονάδας για τη δυναμικότητα αυτής.»

Σύμφωνα με τις παρατιθέμενες διατάξεις, πρωταρχικό τεκμήριο προσδιορισμού της υφιστάμενης δυναμικότητας της παραγωγικής μονάδας αποτελούν τα επίσημα στοιχεία και σε περίπτωση που αυτά δεν προβλέπονται, ή από αυτά δεν προκύπτει η υφιστάμενη δυναμικότητα της παραγωγικής μονάδας, υφίσταται η δυνατότητα υποβολής Υπεύθυνης Δήλωσης μηχανικού παραγωγής της μονάδας.

Στην προκειμένη περίπτωση, εφόσον από την άδεια λειτουργίας της μονάδας προκύπτει η υφιστάμενη δυναμικότητα της μονάδας (ονομαστική δυναμικότητα), αυτή η δυναμικότητα θα πρέπει να θεωρηθεί ως η υφιστάμενη παραγωγικότητα της παραγωγικής μονάδας.

ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗ ΓΕΩΡΓΙΚΗΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ

ΕΡΩΤΗΣΗ

Σε γεωργική εκμετάλλευση δεν υπάρχει αδειοδότηση.

1. Για να βεβαιώσω το μέγεθος της εκμετάλλευσης μου θα καταθέσω την δήλωση Ενιαίας Ενίσχυσης του τελευταίου έτους;
2. Υ/Δ ότι δεν απαιτείται άδεια λειτουργίας με αναφορά στις σχετικές διατάξεις χρειάζεται;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Τα δικαιολογητικά και τα στοιχεία που συνοδεύουν την αίτηση υπαγωγής καθορίζονται στην απόφαση προκήρυξης του εκάστοτε καθεστώτος ενίσχυσης του Ν. 4399/2016 και ειδικότερα στο Παράρτημα Ι της οικείας προκήρυξης και στα αντίστοιχα σημεία ελέγχου 3.11 και 3.12 του Οδηγού Αξιολόγησης (2η Έκδοση (Υ.Α. 54110/21-05-2018) όπου παρέχονται αναλυτικές οδηγίες για τον τρόπο ελέγχου των όρων και προϋποθέσεων της προκήρυξης, αναφέροντας αναλυτικά τα σημεία ελέγχου και τα δικαιολογητικά που απαιτούνται κάθε φορά για την τεκμηρίωσή τους.

Επίσης παρακαλούμε να ανατρέξετε:

α) στην ΚΥΑ ΠΡΩΤΟΓΕΝΟΥΣ ΓΕΩΡΓΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ (129229/24-11-17 (ΦΕΚ 4122 Β΄) όπως τροποποιήθηκε και ισχύει με την ΚΥΑ 3666/14-1-2019 (ΦΕΚ Β 132) όπου εξειδικεύονται οι όροι και οι προϋποθέσεις των ειδών των επενδυτικών σχεδίων που εμπιπτουν στον πρωτογενή τομέα που δύναται να υπαχθούν στα καθεστώτα ενισχύσεων του 4399/16.

β) στην ΚΥΑ ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗΣ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ (108621/17-10-16 (ΦΕΚ 3410 Β΄) όπως τροποποιήθηκε με την υπ' αριθ. 129228/24-11-2017 (Β΄ 4122) και ισχύει όπου εξειδικεύονται οι όροι και οι προϋποθέσεις των ειδών των επενδυτικών σχεδίων που εμπιπτουν στον τομέα μεταποίησης γεωργικών προϊόντων που δύναται να υπαχθούν στα καθεστώτα ενισχύσεων του 4399/16.

Σύμφωνα με το Παράρτημα 1, περ. Γ, παρ. 7 ι. της οικείας προκήρυξης, η δυναμικότητα της υφιστάμενης μονάδας πιστοποιείται από επίσημα στοιχεία (άδεια λειτουργίας ή οποιοδήποτε άλλο έγγραφο δημόσιας αρχής με αναφορά στην παραγωγική δυναμικότητα) ή, σε περίπτωση που δεν προβλέπονται, με Υπεύθυνη Δήλωση μηχανικού παραγωγής της μονάδας για τη δυναμικότητα αυτής σύμφωνα με το σημείο ελέγχου 3.9.2 του οδηγού αξιολόγησης (Υ.Α. 2η έκδοση – αρ. πρωτ. 54110/21-05-2018). Σε περίπτωση που δεν απαιτείται άδεια λειτουργίας, υποβάλλεται σχετικό δικαιολογητικό τεκμηρίωσης απαλλαγής από την υποχρέωση αυτής.

Σε περίπτωση γεωργικής εκμετάλλευσης όπου δεν προβλέπεται αδειοδότηση, για την τεκμηρίωση του μεγέθους θα μπορούσατε να υποβάλλετε τη **δήλωση Ενιαίας Ενίσχυσης του τελευταίου έτους** συνοδευόμενη από **σχετική βεβαίωση απόδοσης για τη δυναμικότητα αυτής**, ενώ για την άδεια λειτουργίας **σχετική Υ/Δ ότι δεν απαιτείται με αναφορά στις σχετικές διατάξεις**.

ΕΡΩΤΗΣΗ εκ νέου

Επειδή στην σχετική Υ/Δ ότι δεν απαιτείται άδεια λειτουργίας με αναφορά στις σχετικές διατάξεις, **δεν μπορούν να αναφερθούν σχετικές διατάξεις καθώς δεν υπάρχουν**, μπορεί η ΥΔ να αναφέρει ότι

"Ως νομμος εκπρόσωπος της εταιρίας «.....» με ΑΦΜ:..... δεν απαιτείται άδεια λειτουργίας, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις."

καθώς επίσης επειδή δεν υπάρχει μηχανικός παραγωγής σε γεωργική εκμετάλλευση, μία βεβαίωση γεωπόνου ή μηχανικού (θεωρώ ότι πρέπει να είναι γεωπόνου) που να αναφέρει ποια είναι η υφιστάμενη δυναμικότητα και ποια είναι η μελλοντική δυναμικότητα μετά την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Σε περίπτωση όπου για την συγκεκριμένη γεωργική εκμετάλλευση δεν απαιτείται άδεια λειτουργίας, στη σχετική Υ/Δ μπορείτε να γίνει αναφορά στο σχετικό θεσμικό πλαίσιο για την άσκηση της συγκεκριμένης οικονομικής δραστηριότητας (ενδεικτικά αναφέρεται π.χ. Ν. 4442/2016 (ΦΕΚ 230 Α) όπως τροποποιήθηκε και ισχύει).

Σε περίπτωση γεωργικής εκμετάλλευσης, η σχετική βεβαίωση απόδοσης για τη δυναμικότητα της εγκατάστασης προσκομίζεται από γεωπόνο.

ΕΡΓΟΣΗΜΑ

ΕΡΩΤΗΣΗ

Σε γεωργική εκμετάλλευση οι αγρεργάτες απασχολούνται με εργόσημο και δεν έχουν την υποχρέωση υποβολής ΑΠΔ. Τι πρέπει να προσκομίσω σαν δικαιολογητικά και για ποια χρονικά διαστήματα.

Υποσημείωση: Οι εισφορές στα εργόσημα δεν αναφέρουν ποιο χρονικό διάστημα αφορούν.

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Σχετικά με τον υπολογισμό των ΕΜΕ, παρακαλούμε να ανατρέξετε:

- στο Παράρτημα 1 παρ. 6 και 11 της οικείας προκήρυξης σχετικά με τα προβλεπόμενα δικαιολογητικά απασχόλησης

- στα σημεία ελέγχου 3.7 και 3.8 του οδηγού αξιολόγησης αναφορικά με τον έλεγχο και την επικαιροποίηση των στοιχείων απασχόλησης στις σχετικές καρτέλες στο ΠΣΚΕ βάσει των σχετικών υποβεβλημένων δικαιολογητικών και με χρήση του αρχείου .xls (φύλλα «ΕΜΕ 3 ΔΙΑΧΕΙΡ. ΧΡΗΣΕΩΝ»).

Σύμφωνα με τα παραπάνω, για τον υπολογισμό των υφιστάμενων ΕΜΕ λαμβάνονται υπόψη τα στοιχεία των ΑΠΔ και οι καταστάσεις μισθοδοσίας που έχουν υποβληθεί ενώ δεν υπάρχει σχετική αναφορά σε εργόσημα καθώς αφορούν προσωπικό που παρέχει συγκεκριμένες υπηρεσίες αμειβόμενο με την ώρα ή την ημέρα, σε τακτά ή μη χρονικά διαστήματα, είτε προς έναν είτε προς περισσότερους του ενός εργοδότες, για την ίδια μισθολογική περίοδο, μη παρέχον την υπηρεσία αυτή ως υπαλληλικό προσωπικό εταιρείας ή ως μέλος εταιρείας.

Σε περίπτωση που φορέας απασχολούσε εργαζόμενους με εργόσημα, (π.χ. απασχολούμενοι ως εργάτες γης σε εργασίες καλυπτόμενες από την ασφάλιση του ΟΓΑ) για να ληφθούν υπόψη στον υπολογισμό των ΕΜΕ υφιστάμενης απασχόλησης, θα πρέπει να τεκμηριώνεται ο αριθμός των ημερών ασφάλισης που εργάστηκαν στην εξεταζόμενη επιχείρηση.

Για την τεκμηρίωση θα μπορούσαν να υποβληθούν ως εναλλακτικά δικαιολογητικά: τα αντίγραφα των εργοσήμων και επίσημο έγγραφο του ασφαλιστικού φορέα, π.χ. βεβαίωση όπου θα βεβαιώνει για κάθε εργαζόμενο του φορέα (που απασχολούνταν με εργόσημο), τις ημέρες ασφάλισής του για τα αντίστοιχα διαστήματα που αναφέρονται στην προκήρυξη και στην συνέχεια να συμπληρωθεί το αντίστοιχο αρχείο xls υφιστάμενης απασχόλησης που είναι αναρτημένο στην ιστοσελίδα του Υπουργείου <https://www.ependyseis.gr/anaptyxiakos/yy.htm> στην κατηγορία Υποστηρικτικό υλικό.

ΕΡΩΤΗΣΗ εκ νέου

Συνεπώς εφόσον για τον υπολογισμό των υφιστάμενων ΕΜΕ λαμβάνονται υπόψη τα στοιχεία των ΑΠΔ και οι καταστάσεις μισθοδοσίας που έχουν υποβληθεί και δεν υπάρχει σχετική αναφορά σε εργόσημα καθώς αφορούν προσωπικό που παρέχει συγκεκριμένες υπηρεσίες αμειβόμενο με την ώρα ή την ημέρα, σε τακτά ή μη χρονικά διαστήματα, είτε προς έναν είτε προς περισσότερους του ενός εργοδότες, για την ίδια μισθολογική περίοδο, μη παρέχον την υπηρεσία αυτή ως υπαλληλικό προσωπικό εταιρείας ή ως μέλος εταιρείας δεν απαιτείται να τα βάλω στον υπολογισμό τελευταίας Ζετίας; Υποσημείωση: Ο ΟΓΑ εκδίδει τέτοια βεβαίωση μόνο για τον εργαζόμενο και όχι για τον εργοδότη, πράγμα που το καθιστά ακόμα πιο δύσκολο (αν έστω θα μπορούσε να γίνει για την τελευταία τριετία, είναι αδύνατο να γίνει για το τελευταίο δωδεκάμηνο).

Θεωρώ ότι είναι καλό να τα προσκομίσω καθώς θα βεβαιώνεται απο εκεί το ποσό της μισθοδοσίας που φαίνεται στο Ε3, άσχετα που δεν θα τα βάλω στον υπολογισμό των ΕΜΕ, σωστά;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Σας παραπέμπουμε στην προηγούμενη απάντηση.

ΟΜΑΔΑ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ

ΕΡΩΤΗΣΗ

Μπορώ να αγοράσω γεωργικά μηχανήματα σε Ομάδα Παραγωγών είτε Συνεταιριστικού είτε Εμπορικού Δικαίου. Η ομάδα δεν παράγει (δήλωση ΟΣΔΕ), και δεν έχει αντίστοιχο ΚΑΔ. Θα χρησιμοποιεί τα μηχανήματα για την εξυπηρέτηση των μελών ή των μετόχων αντίστοιχα. Π.χ. 10 παραγωγοί με 100 στρέμματα ο καθένας που δεν αιτιολογούν ένα μεγάλο μηχάνημα για 100 στρ., παίρνουν ένα για 1000 στρ. (10 παραγ * 100 στρ.) για εξυπηρέτηση των αναγκών τους.

Στο καταστατικό της ΙΚΕ αναγνωρισμένης σαν Ομάδας υπάρχει σκοπός η παροχή υπηρεσιών αγροτικού χώρου και ιδίως αυτών που αφορούν τις καλλιεργητικές εργασίες, και στην έναρξη στην ΔΟΥ υπάρχει ΚΑΔ για παροχή υποστηρικτικών υπηρεσιών για την φυτική παραγωγή.

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Στους διαιούχους των υπαγόμενων επενδυτικών σχεδίων συμπεριλαμβάνονται και οι Ομάδες Παραγωγών (ΟΠ) (παρ. 1.δ του άρθρου 6 του νόμου και των προκηρύξεων). Παραμένει ωστόσο ως βασική προϋπόθεση ένταξής τους στον αναπτυξιακό νόμο η υλοποίηση ενός επενδυτικού σχεδίου που θα έχει το **χαρακτήρα αρχικής επένδυσης**, όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 5, παρ. 3.

ΓΕΩΡΓΙΚΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ

ΕΡΩΤΗΣΗ

1.Επιτρέπεται ενώ έχω καταθέσει Σχέδιο Βελτίωσης (Μέτρο 4.1 του Π.Α.Α.) με επένδυση τρακτέρ 100 HP, να βάλω στον Αναπτυξιακό τρακτέρ μεγαλύτερης υποδύναμης 250 HP, αν αιτιολογείται απο τις ανάγκες της εκμετάλλευσης;

2. Αν έχω αναπόσβεστο μηχάνημα στο μητρώο παγίων μπορώ να πάρω μεγαλύτερης δυναμικότητας εφόσον κάνω επέκταση δυναμικότητας (άρα και δεν είναι απλή αντικατάσταση);

3.Υπάρχει δυνατότητα να καταθέσω πρόγραμμα επενδύσεων 400.000 ευρώ με επιλέξιμο κόστος 300.000 ευρώ χωρίς να μεταβώ σε Γ' κατηγορίας βιβλία;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

1. & 2. Σύμφωνα με το άρθρο 13 παρ. 4 της προκήρυξης αναφέρεται ότι: «Δεν επιτρέπεται η υποβολή από τον ίδιο φορέα αίτησης υπαγωγής σε περισσότερα του ενός καθεστώτα ενισχύσεων, για το ίδιο επενδυτικό σχέδιο ή τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες. Δεν επιτρέπεται επίσης να υποβληθεί αίτηση για υπαγωγή επένδυσης, η οποία είτε στο σύνολό της, είτε εν μέρει, έχει ήδη υπαχθεί στις ενισχύσεις του παρόντος ή άλλων καθεστώτων ενίσχυσης. Οι ως άνω αιτήσεις απορρίπτονται με αιτιολογημένη απόφαση της αρμόδιας υπηρεσίας, το δε οικείο παράβολο καταπίπτει υπέρ του Δημοσίου. Κάθε επενδυτικό σχέδιο θα πρέπει να διαρθρώνεται σε μία ενότητα, να είναι ολοκληρωμένο, να έχει το χαρακτήρα αρχικής επένδυσης όπως περιγράφεται στην παρ. 3 του άρθρου 5, να υλοποιείται σε έναν τόπο εγκατάστασης.»

Επίσης, η περίπτωση αρχικής επένδυσης που αφορά την επέκταση δυναμικότητας υφιστάμενης μονάδας (περ. β της παρ. 3 του άρθρου 5 του Ν.4399) προϋποθέτει την αύξηση της υφιστάμενης δυναμικότητας της μονάδας σε υφιστάμενα προϊόντα που παράγει ήδη ο φορέας στον συγκεκριμένο τόπο εγκατάστασης που θα υλοποιηθεί η επένδυση. Στην περίπτωση αυτή θα πρέπει να τεκμηριώνεται ότι κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης υπαγωγής, στο τόπο εγκατάστασης που θα υλοποιηθεί η νέα επένδυση, ο φορέας έχει υφιστάμενες εγκαταστάσεις με παραγωγική δραστηριότητα όπου η δυναμικότητα της υφιστάμενης μονάδας πιστοποιείται από επίσημα στοιχεία (άδεια λειτουργίας ή οποιοδήποτε άλλο έγγραφο δημόσιας αρχής με αναφορά στην παραγωγική δυναμικότητα) ή, σε περίπτωση που δεν προβλέπονται, με Υπεύθυνη Δήλωση μηχανικού παραγωγής της μονάδας για τη δυναμικότητα αυτής

Σύμφωνα με τα ανωτέρω και με όσα αναφέρεστε στο αίτημά σας, **το επενδυτικό σχέδιο που πρόκειται να υποβληθεί πρέπει να είναι ανεξάρτητο και η υλοποίησή του να μην εξαρτάται από την υλοποίηση του άλλου επενδυτικού σχεδίου που έχει ήδη υπαχθεί σε άλλο καθεστώς ενίσχυσης, να έχει ολοκληρωμένο χαρακτήρα και διακριτές δαπάνες.**

Επειδή τα ερωτήματά σας είναι αποσπασματικά, καθώς δεν αναφέρονται κρίσιμα στοιχεία (όπως η υφιστάμενη δραστηριότητα του φορέα, υφιστάμενα πάγια, το αντικείμενο και η φύση του επενδυτικού σχεδίου που πρόκειται να υποβληθεί, κλπ), δεν μπορεί να δοθεί σαφή απάντηση σε αυτά. Γενικά, η δαπάνη αγοράς τρακτέρ για επενδυτικό σχέδιο του πρωτογενούς τομέα (γεωργικής μονάδας) το οποίο εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της ΚΥΑ Πρωτογενούς Παραγωγής και υποβάλλεται σε καθεστώς ενίσχυσης του Ν.4399/2016, είναι επιλέξιμη, δεδομένου ότι το τρακτέρ είναι από τα βασικά μηχανήματα για την εξυπηρέτηση της παραγωγικής διαδικασίας της γεωργικής μονάδας και αποτελεί **Δαπάνη Περιφερειακών ενισχύσεων του άρθρου 8 του Ν. 4399/2016 και της οικείας προκήρυξης του καθεστώτος. Στην προκειμένη όμως περίπτωση που ο φορέας έχει αιτηθεί ήδη την προμήθεια τρακτέρ με άλλο μέτρο ενίσχυσης (και χωρίς να αναφέρεται η ύπαρξη άλλων υφιστάμενων) είναι δύσκολο να αιτιολογηθεί η αναγκαιότητα προμήθειας νέου. Επίσης η ύπαρξη υφιστάμενου παγίου (που δεν έχει αποσβεστεί) δεν τεκμηριώνει από μόνη της την περίπτωση μη αντικατάστασης αυτού με την προμήθεια παρόμοιου παγίου μεγαλύτερης δυναμικότητας.**

3. Σύμφωνα με το άρθρο 21, παρ.1 του Ν.4399/16, οι φορείς, των οποίων τα επενδυτικά σχέδια υπάγονται στις διατάξεις του παρόντος, οφείλουν, πλέον των οριζόμενων στο άρθρο 6, να τηρούν από το χρόνο έναρξης εργασιών του επενδυτικού σχεδίου διπλογραφικό λογιστικό σύστημα (βιβλία Γ' κατηγορίας) ή απλογραφικό λογιστικό σύστημα (βιβλία Β' κατηγορίας) για επενδυτικά σχέδια των οποίων το επιλέξιμο κόστος δεν υπερβαίνει τις τριακόσιες χιλιάδες (300.000) ευρώ, καθώς και διακριτή λογιστική παρακολούθηση των μεγεθών, που σχετίζονται με την υλοποίηση του σχεδίου και τους όρους της απόφασης υπαγωγής.

Επιπλέον, ο φορέας στην αίτηση υπαγωγής υποβάλλει το σύνολο των επιλέξιμων δαπανών του επενδυτικού σχεδίου προς ενίσχυση. Το ενισχυόμενο κόστος προκύπτει αυτόματα από το ΠΣΚΕ λαμβάνοντας υπόψη τους όρους και περιορισμούς του θεσμικού πλαισίου όπως αποτυπώνονται στην οικεία προκήρυξη του καθεστώτος (π.χ. περιορισμοί άρθρων 8,9 και 11).

Κατά συνέπεια δεν μπορεί να υποβληθεί αίτηση υπαγωγής για επενδυτικό σχέδιο δαπανών ύψους (400.000) ευρώ όπου το αιτούμενο επιλέξιμο κόστος είναι 300.000 ευρώ.

ΕΡΩΤΗΣΗ εκ νεου

Σας κάνω την πρώτη και την δεύτερη ερώτηση πιο συγκεκριμένα και αναλυτικά

1. Διαθέτω μια εκμετάλλευση 500 στρ. όπως πιστοποιείται απο την δήλωση Ενιαίας Εκμετάλλευσης του 2019.

Έχω καταθέσει επενδυτικό πρόγραμμα στο μέτρο 4.1 του ΠΑΑ, όπου ακόμα δεν έχουν εκδοθεί οι γνωμοδοτήσεις επι αυτού, όπου ζητάω ένα τρακτέρ 100 hp και προβλέπω ότι η μελλοντική μου κατάσταση με το πέρασ του επενδυτικού σχεδίου θα ανέρχεται σε 550 στρ.

Επειδή μετά απο 1 χρόνο που κατέθεσα το προηγούμενο επενδυτικό, κρίνω ότι η μελλοντική μου κατάσταση θα ανέρχεται σε 1500 στρ., οπότε και θα προβλέπω στο επενδυτικό σχέδιο του 4399/2016 ότι η μελλοντική μου κατάσταση θα ανέρχεται σε 1500 στρ., αιτούμαι κι ένα ακόμα τρακτέρ ιπποδύναμης 250 hp. Στη μελέτη συμπληρωματικά θα τεκμηριώνω την ανάγκη αγοράς αυτού, σύμφωνα και με τον αλγόριθμο της ΔΑΟΚ, όπου θα δείχνω ότι είναι αναγκαίο η εκμετάλλευση να διαθέτει 100+250=350hp τρακτέρ.

Μπορώ;

2. Τι εννοείτε όταν λέτε " η ύπαρξη υφιστάμενου παγίου (που δεν έχει αποσβεστεί) δεν τεκμηριώνει από μόνη της την περίπτωση μη αντικατάστασης αυτού με την προμήθεια παρόμοιου παγίου μεγαλύτερης δυναμικότητας. "

Συγκεκριμένα:

Διαθέτω μια εκμετάλλευση 500 στρ. όπως πιστοποιείται απο την δήλωση Ενιαίας Εκμετάλλευσης του 2019.

Διαθέτω επίσης ένα τρακτέρ 100 hp αναπόσβεστο με χρονολογία αγοράς το 2014.

Επειδή προβλέπω στο επενδυτικό σχέδιο του 4399/2016 ότι η μελλοντική μου κατάσταση θα ανέρχεται σε 1500 στρ., αιτούμαι κι ένα ακόμα τρακτέρ ιπποδύναμης 250 hp. Στη μελέτη συμπληρωματικά θα τεκμηριώνω την ανάγκη αγοράς αυτού, σύμφωνα και με τον αλγόριθμο της ΔΑΟΚ, όπου θα δείχνω ότι είναι αναγκαίο η εκμετάλλευση να διαθέτει $100+250=350$ hp τρακτέρ.

Μπορώ;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Τα ερωτήματά σας αποτελούν αντικείμενο ευρύτερης αξιολόγησης του επενδυτικού σχεδίου τα οποία δεν είναι δυνατό να απαντηθούν.

Υπενθυμίζεται ότι ο κόμβος αυτός έχει δημιουργηθεί για να παρέχει πληροφορίες και υποστήριξη σε γενικότερα ζητήματα κατανόησης του θεσμικού πλαισίου του Αναπτυξιακού Νόμου 4399/2016.

Η κρίση για την πλήρωση ή όχι των όρων και προϋποθέσεων των σημείων ελέγχου πληρότητας και νομιμότητας των αιτήσεων υπαγωγής είναι αποκλειστική ευθύνη των αξιολογητών και των Επιτροπών αξιολόγησης που κατέχουν στην διάθεσή τους όλα τα στοιχεία και δικαιολογητικά των αιτήσεων υπαγωγής.

ΑΥΞΗΣΗ ΜΕΤΟΧΙΚΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ

ΕΡΩΤΗΣΗ

Στην παράγραφο 9.1 του παραρτηματος 1 της 69395/2019 Προκήρυξη καθεστώτος ενισχύσεων «Επιχειρηματικότητα Πολύ Μικρών και Μικρών Επιχειρήσεων» του αναπτυξιακού ν. 4399/2016 αναφέρεται ότι:

Σε περίπτωση που η συμμετοχή του νομικού προσώπου στην αύξηση κεφαλαίου του φορέα του επενδυτικού σχεδίου, δεν προέλθει από υφιστάμενα διαθέσιμα, αλλά απαιτείται για το σκοπό αυτό προηγούμενη αύξηση του κεφαλαίου από νέες εισφορές των μετόχων/εταίρων του, υποβάλλονται:

- απόφαση της Γ.Σ. της μετόχου ή του Δημοτικού Συμβουλίου (εφόσον ο φορέας της επένδυσης είναι δημοτική επιχείρηση), για τη συμμετοχή της στην αύξηση κεφαλαίου του φορέα για τους σκοπούς της επένδυσης

- κατά περίπτωση (για φυσικό ή νομικό πρόσωπο), τα δικαιολογητικά των προηγούμενων εδαφίων της παραγράφου 10.

Παράγραφος 10, προηγούμενο εδάφιο δεν υπάρχει. Είναι τυπογραφικό λάθος; Που να ανατρέξω;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Πρόκειται περί τυπογραφικού λάθους. Η ορθή διατύπωση είναι: "[...] των προηγούμενων εδαφίων".

ΔΑΠΑΝΕΣ ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΥ ΕΙΔΙΚΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

ΕΡΩΤΗΣΗ

Κ.Υ.Α. αριθμ. 129229/2017

Στο Άρθρο 3, παράγραφος 3 της Κ.Υ.Α. αριθμ. 129229/2017 αναφέρεται ότι δεν επιδοτούνται οι δαπάνες εκσυγχρονισμού ειδικών εγκαταστάσεων (που δεν αφορούν σε κτήρια) και μηχανολογικών εγκαταστάσεων με εξαίρεση τις δαπάνες για αγορά ή χρηματοδοτική μίσθωση με δυνατότητα αγοράς μηχανημάτων και εξοπλισμού για τον εκσυγχρονισμό ειδικών εγκαταστάσεων (που δεν αφορούν σε κτήρια) και μηχανολογικών εγκαταστάσεων;

Τι ακριβώς εννοείτε;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Σύμφωνα με την παρ.2 του άρθρου 3 της Κ.Υ.Α. αριθμ. 129229/2017 (ΦΕΚ Β' 4122/27.11.2017):

«2. Επιλέξιμες δαπάνες του επενδυτικού σχεδίου είναι: α. εκείνες που αναφέρονται στο άρθρο 8 του ν. 4399/2016, εκτός από τις οριζόμενες στο εδάφιο β της παραγράφου 3, στο εδάφιο ε της παραγράφου 3 με εξαίρεση τις δαπάνες για αγορά ή χρηματοδοτική μίσθωση με δυνατότητα αγοράς μηχανημάτων και εξοπλισμού για τον εκσυγχρονισμό ειδικών εγκαταστάσεων (που δεν αφορούν σε κτήρια) και μηχανολογικών εγκαταστάσεων, [...]

Σύμφωνα με την ανωτέρω διάταξη, για τα επενδυτικά σχέδια που αφορούν το πεδίο εφαρμογής της ανωτέρω ΚΥΑ, είναι επιλέξιμες οι δαπάνες που προβλέπονται στο άρθρο 8 του ν.4399/2016 (Περιφερειακές Ενισχύσεις) με εξαίρεση την εξαγορά του συνόλου στοιχείων ενεργητικού άλλης επιχείρησης (βλ. εδ. β της παρ.3). Περαιτέρω, δεν είναι επιλέξιμες οι δαπάνες εκσυγχρονισμού ειδικών εγκαταστάσεων (που δεν αφορούν σε κτήρια) και μηχανολογικών εγκαταστάσεων, με

εξαιρέση τις δαπάνες για αγορά ή χρηματοδοτική μίσθωση με δυνατότητα αγοράς μηχανημάτων και εξοπλισμού για τον εκσυγχρονισμό ειδικών εγκαταστάσεων (που δεν αφορούν σε κτίρια) και μηχανολογικών εγκαταστάσεων. Με βάση την ανωτέρω διάταξη στο πλαίσιο της ΚΥΑ είναι αποκλειστικά επιλέξιμες οι δαπάνες για απόκτηση (δια της αγοράς ή της χρηματοδοτικής μίσθωσης) μηχανημάτων και εξοπλισμού για τον εκσυγχρονισμό ειδικών (που δεν αφορούν σε κτίρια) και μηχανολογικών εγκαταστάσεων.

Παρακαλούμε, εξειδικεύστε το ερώτημα σας αν επιθυμείτε ειδικότερη απάντηση.

ΣΥΣΤΕΓΑΖΟΜΕΝΗ ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΚΗ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ

ΕΡΩΤΗΣΗ

1. Σε κτηνοτροφική μονάδα στην οποία συστεγάζονται 3 κτηνοτρόφοι (με άδεια λειτουργίας που περιλαμβάνει και τους 3), μπορεί να καταθέσει αίτηση υπαγωγής στον 4399 ο ένας από αυτούς, εάν η άδεια στην ολοκλήρωση συνεχίζει να περιλαμβάνει και τους 3;

2. Στο μέτρο 4.1 του Π.Α.Α. και στο προηγούμενο Π.Α.Α, στις κατόψεις της μονάδος έπρεπε να υπάρχει νοητή διακριτή γραμμή, που να χωρίζει τις εκμεταλλεύσεις. Το ίδιο ισχύει και εδώ;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Θα πρέπει η κτηνοτροφική μονάδα/εκμετάλευση του καθενός (κτίρια, εγκαταστάσεις, εξοπλισμός, κτλ), να είναι ανεξάρτητη αυτοτελής και χωριστή σε σχέση με τις υπόλοιπες εκμεταλλεύσεις. Αυτό σημαίνει ότι η ιδιόκτητη κτιριακή της εγκατάσταση, πρέπει να χωριστεί σε σχέση με εκείνες των άλλων δύο (όπως και όλες οι σχετικές υποδομές και εξοπλισμοί της), ώστε να εξασφαλίζεται και να τεκμηριώνεται ότι οι δαπάνες που θα περιληφθούν στο επενδυτικό σχέδιο, θα εξυπηρετούν αποκλειστικά τη μονάδα του αιτούντος δικαιούχου. Κατόπιν των ανωτέρω, δεν είναι επαρκές να εμφανίζεται στις κατόψεις της μονάδας "νοητή διακριτική γραμμή" που θα διαχωρίζει τις εκμεταλλεύσεις.

ΕΡΩΤΗΣΗ εκ νέου

Σε περίπτωση συστεγασης κτηνοτροφικης μοναδας με αδεια συστεγασης για 2 ατομα, οπου θα κατατεθουν 2 διαφορετικα επενδυτικα σχεδια για τους 2 συστεγαζομενους αλλα στη μελλοντικη κατασταση θα βγαλει ο καθενας τους ξεχωριστη αδεια, υπαρχει καποιο κολλημα με το γεγονός της συστεγασης στην υφισταμενη κατασταση και πρεπει να εχουν απο την υφισταμενη δυο διαφορετικες αδειες λειτουργιας ή οχι;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Παρακαλούμε να επαναδιατυπώσετε το ερώτημα σας με σαφέστερο τρόπο. Γενικά, σας παραπέμπουμε στην προηγούμενη απάντησή μας. Ακόμα και στην περίπτωση των δύο επενδυτικών φορέων, οι εγκαταστάσεις τους θα πρέπει να είναι διακριτές όπως περιγράφηκε.

Αν το ερώτημα σας αφορά το κατά πόσον είναι απαραίτητη η υποβολή άδειας λειτουργίας με την αίτηση υπαγωγής, σας γνωρίζουμε ότι εφόσον το επενδυτικό σχέδιο αφορά επέκταση δυναμικότητας, προκειμένου να μπορεί να τεκμηριωθεί η σχετική επέκταση σύμφωνα με το στοιχ. 7 του Παραρτήματος 1 της εκάστοτε προκήρυξης πρέπει να υποβληθούν τα ακόλουθα:

"7. Στοιχεία τεκμηρίωσης του χαρακτήρα της αρχικής επένδυσης του επενδυτικού σχεδίου σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 3 του άρθρου 5 του ν. 4399/2016 (όταν δεν αφορά την δημιουργία νέας μονάδας).

ι. Στις περιπτώσεις β, γ και δ της παρ. 3 του άρθρου 5 (επέκταση δυναμικότητας, διαφοροποίηση παραγωγής, θεμελιώδης αλλαγή παραγωγικής διαδικασίας):

Άδεια λειτουργίας υφιστάμενης μονάδας. Σε περίπτωση που η άδεια περιλαμβάνει συμπληρωματικές εγκρίσεις που αποτελούν προϋπόθεση της ισχύος αυτής, υποβάλλονται οι σχετικές εγκρίσεις ή υπεύθυνη δήλωση του νομίμου εκπροσώπου του φορέα, ότι πληρείται το σύνολο των προϋποθέσεων αυτών. Σε περιπτώσεις επέκτασης, η πρόσθετη δυναμικότητα της μονάδας ως αποτέλεσμα του επενδυτικού σχεδίου γίνεται αποδεκτή εφόσον η υφιστάμενη δυναμικότητα πιστοποιείται από επίσημα στοιχεία (άδεια λειτουργίας ή οποιοδήποτε άλλο έγγραφο δημόσιας αρχής με αναφορά στην παραγωγική δυναμικότητα) ή, σε περίπτωση που δεν προβλέπονται, με Υπεύθυνη Δήλωση μηχανικού παραγωγής της μονάδας για τη δυναμικότητα αυτής. [...]"

Συνεπώς, στην περίπτωση της επέκτασης δυναμικότητας, ως χαρακτήρα αρχικής επένδυσης, η εν ισχύ χωριστή άδεια λειτουργίας αποτελεί απαραίτητο δικαιολογητικό για κάθε έναν από τους υποβάλλοντες.

ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗ

ΕΡΩΤΗΣΗ

Στην Κ.Υ.Α. αριθμ. 129229/2017, Άρθρο 2, ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ - ΟΡΟΙ - ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ αναφέρεται ότι με την επιφύλαξη των οριζόμενων στην παράγραφο 6 του άρθρου 3 της παρούσας, στο πλαίσιο του εκσυγχρονισμού η μονάδα μπορεί να αυξήσει τη δυναμικότητά της, εφόσον αυτό δεν αντίκειται σε συγκεκριμένες κάθε φορά εθνικές ή κοινοτικές διατάξεις και έχει εφοδιαστεί με τις απαραίτητες προς τούτο αδειοδοτήσεις.

Πρέπει να εφοδιαστεί απο πριν τις απαραίτητες άδειες για την μελλοντική κατάσταση ή αναφέρεστε μόνο στην υφιστάμενη κατάσταση;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Επειδή στο σχετικό άρθρο ορίζεται "έχει εφοδιαστεί με τις απαραίτητες προς τούτο αδειοδοτήσεις" θα πρέπει να διαθέτει τις σχετικές αδειοδοτήσεις κατά την υποβολή του αιτήματος υπαγωγής.

ΕΡΩΤΗΣΗ εκ νέου

Δηλαδή αν έχω Χ δυναμικότητα και Υ ισχύ μηχανολογικού εξοπλισμού και 1 κτίριο, και με το πέρας του επενδυτικού σχεδίου θα έχω 2Χ δυναμικότητα και 2Υ ισχύ μηχανολογικού εξοπλισμού και 2 κτίρια θα πρέπει να εξασφαλίσω από τώρα τις άδειες για την 2Χ δυναμικότητα και 2Υ ισχύ μηχανολογικού εξοπλισμού και 2 κτίρια. Και φυσικά δεν μιλάμε για άδεια λειτουργίας μελλοντικής κατάστασης γιατί αυτό για να γίνει πρέπει να έχει κτιστεί πρώτα το νέο κτίριο κτλ. Άρα τι εννοείτε ακριβώς. Ποιες αδειοδοτήσεις θα πρέπει να έχω από τώρα;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Αν δεν υπάρχουν σχετικές διατάξεις εθνικές ή κοινοτικές που να απαγορεύουν την επέκταση δυναμικότητας, δεν χρειάζεται να έχετε εκ των προτέρων τις απαραίτητες εγκρίσεις. **Αν όμως υπάρχουν περιορισμοί για τη δυνατότητα αύξησης δυναμικότητας και ο φορέας επιθυμεί στο πλαίσιο του εκσυγχρονισμού να αυξήσει και τη δυναμικότητά του, θα πρέπει να μπορεί να αποδείξει και κατά την υποβολή του αιτήματος υπαγωγής ότι μπορεί να το κάνει, έχει δηλαδή το ανάλογο δικαίωμα.**

ΕΡΩΤΗΣΗ εκ νέου

Εάν δεν υπάρχει άδεια λειτουργίας σε ισχύ μπορώ να προσκομίσω αίτηση για έκδοση ή ανανέωση άδειας λειτουργίας ;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Εξαρτάται από την αρχική επένδυση που θα υλοποιηθεί. Αν πρόκειται για υφιστάμενη μονάδα, δηλ. στις περιπτώσεις β, γ, και δ της παρ.3 του άρθρου 5 (επέκταση δυναμικότητας, διαφοροποίηση της παραγωγής, θεμελιώδη αλλαγή παραγωγικής διαδικασίας), θα πρέπει η άδεια λειτουργίας που θα προσκομιστεί να είναι σε ισχύ.

Σε περίπτωση που η άδεια περιλαμβάνει συμπληρωματικές εγκρίσεις που αποτελούν προϋπόθεση της ισχύος αυτής, υποβάλλονται οι σχετικές εγκρίσεις ή υπεύθυνη δήλωση του νομίμου εκπροσώπου του φορέα ότι πληρείται το σύνολο των προϋποθέσεων αυτών (σημείο 7 του Παραρτήματος 1 των προκηρξέων).

ΑΥΞΗΣΗ ΜΕΤΟΧΙΚΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ

ΕΡΩΤΗΣΗ

Σχετικά με την αύξηση μετοχικού κεφαλαίου, σύμφωνα με την προκήρυξη, τα δικαιολογητικά (για νομικά πρόσωπα) είναι: 1) Απόφαση Γ.Σ. για την αύξηση μετοχικού κεφαλαίου, 2) Μηνιαία Μέσα Υπόλοιπα μετόχων εκδιδόμενα την ίδια ημερομηνία, 3) Ημερήσια Υπόλοιπα μετόχων εκδιδόμενα την ίδια ημερομηνία, 4) Υ/Δ επενδυτών για τη πρόθεση χρήσης του ποσού για υπαγωγή στον ν. 4399/2016, 5) Υ/Δ συνδικαιούχων τραπεζικών λογαριασμών (αν υπάρχουν) για τη συμφωνία χρήσης του ποσού για υπαγωγή στον ν. 4399/2016, 6) επιστολή επενδυτή για δανειοδότηση θεωρημένη με γνήσιο υπογραφής ή υπογεγραμμένη ηλεκτρονικά (σε περίπτωση που το ποσο των τραπεζικών υπολοίπων υπολείπεται της ίδιας συμμετοχής).

Οι ερωτήσεις μου είναι οι εξής:

1) Τα δικαιολογητικά αυτά καλύπτουν τις ανάγκες του προγράμματος;
2) Σε περίπτωση που ο φορέας είναι προσωπική εταιρεία (ΟΕ/ΕΕ), απόφαση Γ.Σ. για την αύξηση μετοχικού κεφαλαίου, δεν μπορεί να εκδοθεί γιατί δεν υπάρχει Γ.Σ. Τι δικαιολογητικό παρατίθεται; Μια απλή απόφαση πρακτικών (τυπικά) για κατάθεση πρότασης υπαγωγής στον ν. 4399/2016 υπογεγραμμένη από το νόμιμο εκπρόσωπο (με γνήσιο υπογραφής) ή δεν χρειάζεται κατι τέτοιο;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Για την τεκμηρίωση της δυνατότητας χρηματοδότησης μέσω ιδίων κεφαλαίων, στην περίπτωση που πρόκειται για υφιστάμενο φορέα και θα γίνει αύξηση μετοχικού κεφαλαίου από νέες εισφορές μετόχων μετά την υποβολή του αιτήματος υπαγωγής, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά ορίζονται στο σημείο 9.1.ι του Παραρτήματος 1 της εκάστοτε προκήρυξης καθεστώτος ενίσχυσης:

"9.1 Αύξηση κεφαλαίου με νέες εισφορές

Σε περίπτωση που σύνολο ή τμήμα των ιδίων κεφαλαίων πρόκειται να καλυφθεί με αύξηση κεφαλαίου του φορέα από νέες εισφορές σε μετρητά των εταιρών/μελών, η οποία θα πραγματοποιηθεί μετά την υποβολή της αίτησης υπαγωγής, υποβάλλεται απόφαση Γενικής Συνέλευσης (Γ.Σ.) για την υποβολή αιτήματος υπαγωγής στο ν. 4399/2016 και τον τρόπο χρηματοδότησης του επενδυτικού σχεδίου.

Επιπρόσθετα, υποβάλλονται τα παρακάτω δικαιολογητικά:

ι. Αν οι συμμετέχοντες στο φορέα είναι Φυσικά Πρόσωπα η δυνατότητα καταβολής του απαιτούμενου ποσού είναι δυνατό να τεκμηριώνεται με:

- τραπεζικές βεβαιώσεις στις οποίες αναφέρονται τα διαθέσιμα υπόλοιπα των λογαριασμών των φυσικών προσώπων και τα μέσα διαθέσιμα υπόλοιπα του προηγούμενου μήνα πριν από το μήνα υποβολής της αίτησης υπαγωγής,

- βεβαιώσεις κατοχής κινητών αξιών (ομολόγων, μετοχών εισηγμένων εταιρειών) στις οποίες αποτιμάται η τρέχουσα αξία τους και η μέση αξία του προηγούμενου μήνα πριν από το μήνα υποβολής της αίτησης υπαγωγής.

Οι βεβαιώσεις θα πρέπει να αναφέρουν όλες την ίδια ημερομηνία διαθέσιμων υπολοίπων ή και αποτίμησης αξιών.

....."

Στην περίπτωση που ο φορέας θα προτίθεται να χρηματοδοτήσει το ενισχυόμενο κόστος της επένδυσής του (και) με δάνειο, τα απαραίτητα δικαιολογητικά ορίζονται στο Παράρτημα 1, στο σημείο 10. Εκεί συγκεκριμένα ορίζεται και το εξής:

".....iii. Εναλλακτικά, ο φορέας δύναται να υποβάλει επιστολή του νομίμου εκπροσώπου του για την πρόθεση λήψης δανείου κατά τα ανωτέρω. Στην περίπτωση αυτή, για την ανάλυση της βιωσιμότητας και τον υπολογισμό του δείκτη Ικανότητας Αποπληρωμής Τοκοχρεωλυσιών, θα θεωρηθεί ότι ο φορέας λαμβάνει δάνειο συγκεκριμένης διάρκειας και επιτοκίου, τα οποία θα ορίζονται στο σχετικό πίνακα του Προσαρτήματος της Οικονομοτεχνικής Μελέτης (Πίνακες Προβλέψεων Βιωσιμότητας και Απολογιστικών Στοιχείων Φορέα)".

Πέραν των δικαιολογητικών που ορίζονται επακριβώς στα παραπάνω παρατιθέμενα σημεία, ο φορέας μπορεί να προσκομίσει και επιπλέον δικαιολογητικά, αν έτσι θεωρεί ότι τεκμηριώνει επαρκέστερα τη δυνατότητα χρηματοδότησης του ενισχυόμενου κόστους του επενδυτικού του σχεδίου.

ΕΡΩΤΗΣΗ εκ νέου

Σε περίπτωση που ο φορέας είναι προσωπική εταιρεία (ΟΕ/ΕΕ), απόφαση Γ.Σ. για την αύξηση μετοχικού κεφαλαίου, δεν μπορεί να εκδοθεί γιατί δεν υπάρχει Γ.Σ. Τι δικαιολογητικό παρατίθεται; Μια απλή απόφαση πρακτικών (τυπικά) για κατάθεση πρότασης υπαγωγής στον ν. 4399/2016 υπογεγραμμένη από το νόμιμο εκπρόσωπο (με γνήσιο υπογραφής) ή δεν χρειάζεται κατι τέτοιο;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Αν δεν υπάρχει γενική συνέλευση, προτείνεται να υποβάλετε αντίστοιχο της απόφασης γενικής συνέλευσης έγγραφο του φορέα για την υποβολή αιτήματος υπαγωγής στον Ν. 4399/2016 και τον τρόπο χρηματοδότησης του επενδυτικού σχεδίου.

ΕΡΩΤΗΣΗ εκ νέου

1) Απόφαση Γ.Σ. για την αύξηση μετοχικού κεφαλαίου στον οδηγό αξιολόγησης αναφέρει ότι το δικαιολογητικό είναι υποχρεωτικό μόνο για υφιστάμενους φορείς οι οποίοι έχουν Γενική Συνέλευση (σελ.13, 5.1), άρα δεν χρειάζεται για τις λοιπές; Δεν υποβάλλω τίποτα;

2) Υ/Δ επενδυτών για τη πρόθεση χρήσης του ποσού για υπαγωγή στον ν. 4399/2016, και Υ/Δ συνδικαιούχων τραπεζικών λογαριασμών (αν υπάρχουν) για τη συμφωνία χρήσης του ποσού για υπαγωγή στον ν. 4399/2016, χρειάζεται να υποβάλλω;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Όπως σας έχει ήδη απαντηθεί, αν δεν υπάρχει γενική συνέλευση, προτείνεται να υποβάλετε αντίστοιχο της απόφασης γενικής συνέλευσης έγγραφο του φορέα για την υποβολή αιτήματος υπαγωγής στον Ν. 4399/2016 και τον τρόπο χρηματοδότησης του επενδυτικού σχεδίου. Στηριζόμενος βέβαια στα οριζόμενα στην προκήρυξη μπορείτε και να μην υποβάλετε τέτοιο έγγραφο..

Πρέπει από κάποιο έγγραφο να προκύπτει η πρόθεση χρήσης των μετρητών ως ίδια συμμετοχή για το επενδυτικό σχέδιο. Μπορείτε να υποβάλετε Υ. Δ. των μετόχων. Οι υπεύθυνες δηλώσεις των συνδικαιούχων δεν ορίζεται κάπου ότι θα πρέπει να γίνουν δεκτές από την υπηρεσία. Όταν υπάρχουν συνδικαιούχοι στον λογαριασμό, η τράπεζα θεωρεί ότι οι καταθέσεις επιμερίζονται αναλόγως.

ΕΡΩΤΗΣΗ εκ νέου

Τι εννοείτε όταν λέτε ότι όταν υπάρχουν συνδικαιούχοι στον λογαριασμό, η τράπεζα θεωρεί ότι οι καταθέσεις επιμερίζονται αναλόγως. Πρέπει εγώ στη μελέτη να το επιμερίσω; Ο καθένας μπορεί να χρησιμοποιήσει το συνολικό ποσό των λογαριασμών. Πάντα στις μελέτες θεωρείται ότι ο καθένας το κατέχει καθ'ολοκληρίαν.

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Επειδή δεν υπάρχει σχετική γραπτή οδηγία, μπορείτε να κινηθείτε όπως θεωρείτε ότι είναι συμφερότερο και ασφαλέστερο για την επένδυσή σας.

ΕΡΩΤΗΣΗ εκ νέου

Με Υ/Δ των συνδικαιούχων ότι θα μπορεί ο επενδυτής (ο οποίος είναι και αυτός συνδικαιούχος) να χρησιμοποιήσει το ποσό του λογαριασμού για την σχετική επένδυση, είμαστε καλυμμένοι σχετικά με τον επιμερισμό που αναφέρατε;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Δεν μπορούμε να σας επιβεβαιώσουμε κάτι που δεν ορίζεται στον αναπτυξιακό νόμο και τις σχετικές προκηρύξεις,

ΑΠΟΔΕΙΚΤΙΚΟ ΚΑΛΥΨΗΣ ΙΔΙΩΤΙΚΗΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ

ΕΡΩΤΗΣΗ

Σύμφωνα με τη προκήρυξη στο Παράρτημα 1 - Παράγραφος 9.1 αναφέρεται πως αν οι συμμετέχοντες στο φορέα είναι Φυσικά Πρόσωπα η δυνατότητα καταβολής του απαιτούμενου ποσού είναι δυνατό να τεκμηριώνεται με τραπεζικές βεβαιώσεις στις οποίες αναφέρονται τα διαθέσιμα υπόλοιπα των λογαριασμών των φυσικών προσώπων και τα μέσα διαθέσιμα υπόλοιπα του προηγούμενου μήνα πριν από το μήνα υποβολής της αίτησης υπαγωγής. Οι τραπεζικοί αυτοί λογαριασμοί πρέπει να είναι εταιρικοί; Και τι γίνεται στη περίπτωση που ο υποψήφιος δεν έχει την υποχρέωση εταιρικού λογαριασμού;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Αν οι συμμετέχοντες στο φορέα είναι Φυσικά Πρόσωπα η δυνατότητα καταβολής του απαιτούμενου ποσού είναι δυνατό να τεκμηριώνεται με τραπεζικές βεβαιώσεις στις οποίες αναφέρονται τα διαθέσιμα υπόλοιπα των λογαριασμών των φυσικών προσώπων, επομένως οι τραπεζικοί αυτοί λογαριασμοί δεν πρέπει να είναι εταιρικοί

ΕΡΩΤΗΣΗ εκ νέου

Αν ο φορέας είναι ατομική επιχείρηση πως βεβαιώνεται η ίδια συμμετοχή; Με εταιρικό ή με προσωπικό λογαριασμό;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Αν ο φορέας είναι ατομική επιχείρηση, το ποσό της ίδιας συμμετοχής θα πρέπει να εμφανίζεται σε προσωπικό λογαριασμό.

Α.Π.Δ.

ΕΡΩΤΗΣΗ

Απαιτούνται αναλυτικές καταστάσεις Α.Π.Δ. ή αρκεί το αποδεικτικό υποβολής. Απο το Κέντρο ενημέρωσης επενδυτών μου είπαν ότι έχει απαντηθεί σε σχετικό ερώτημα ότι αρκεί το αποδεικτικό υποβολής.

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Αρκεί το αποδεικτικό υποβολής.

(Τις απαντήσεις στην πλατφόρμα τις διαχειρίζεται επίσης το γραφείο ενημέρωσης επενδυτών)

ΑΠΔ ΔΩΔΕΚΑΜΗΝΟΥ

ΕΡΩΤΗΣΗ

Στην παράγραφο 11 του παραρτηματος 1 της 69395/2019 Προκήρυξη καθεστώτος ενισχύσεων «Επιχειρηματικότητα Πολύ Μικρών και Μικρών Επιχειρήσεων» του αναπτυξιακού ν. 4399/2016 αναφέρεται σαν δικαιολογητικό το:

Ονομαστική κατάσταση υφιστάμενης απασχόλησης 12μηνου με ανάλυση ΕΜΕ (βάσει υποδείγματος αναρτημένου στην ιστοσελίδα του αναπτυξιακού νόμου) σε αντιστοιχία με τις υποβληθείσες ΑΠΔ και τις μηνιαίες καταστάσεις μισθοδοσίας 12μηνου

1. Το συγκεκριμένο δικαιολογητικό απαιτείται μόνο για την απόκτηση βαθμολογίας ή είναι υποχρεωτικό?
2. Στον υπόδειγμα αναφέρονται οι 3 τελευταίες χρονιές, άρα περνάω 2016,2017,2018;
Το διάστημα Αύγουστος 2018-Αύγουστος 2019 που το συμπληρώνω;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

1. Είναι υποχρεωτικό
2. Ναι περνάτε τα έτη 2016,2017,2018;
Το τελευταίο 12 μήνο το συμπρώνεται στο πεδίο που αναφέρονται τα υφιστάμενα ΕΜΕ στο ΠΣΚΕ

ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΔΥΝΑΜΙΚΟΤΗΤΑΣ

ΕΡΩΤΗΣΗ

Σε επέκταση δυναμικότητας σε υφιστάμενη μονάδα αναφέρεται πως μπορεί να γίνει αποδεκτή μόνον εφόσον η υφιστάμενη δυναμικότητα της μονάδας μπορεί να πιστοποιηθεί από επίσημα στοιχεία τεκμηρίωσης.
Η τεκμηρίωση αυτή, για να υπολογιστεί η αύξηση της δυναμικότητας, λαμβάνεται υπόψη η δυναμικότητα της άδειας λειτουργίας ή του μητρώου της εκμετάλλευσης;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Σύμφωνα με το Παράρτημα 1 παρ. 7 της εκάστοτε προκήρυξης σχετικά με τα προβλεπόμενα δικαιολογητικά τεκμηρίωσης του χαρακτήρα αρχικής επένδυσης του επενδυτικού σχεδίου, για την περίπτωση επέκτασης δυναμικότητας (περ. β της παρ. 3 του άρθρου 5 του Ν.4399) απαιτείται, η υφιστάμενη δυναμικότητα της μονάδας (η οποία πρόκειται να αυξηθεί μέσω του επενδυτικού σχεδίου επέκτασης), να τεκμηριώνεται με τη προβλεπόμενη άδεια λειτουργίας.

ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΔΥΝΑΜΙΚΟΤΗΤΑΣ ΣΕ ΓΕΩΡΓΙΚΗ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ

ΕΡΩΤΗΣΗ

1. Πότε θεωρείται επέκταση δυναμικότητας το επενδυτικό σχέδιο μίας γεωργικής εκμετάλλευσης;
Η επέκταση σε στρέμματα είναι επέκταση δυναμικότητας;
Κάποιος που ασχολείται με 20 στρ. κηπευτικά, έχει περισσότερες ώρες εργασίας και κερδίζει περισσότερο εισόδημα από κάποιον που απασχολείται σε 100 στρ. σιτηρά.
Θα μπορούσαμε να το δικαιολογήσουμε με τους πίνακες του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης;
Θα έπρεπε να συντρέχουν και οι 2 συνθήκες, δηλαδή και αύξηση σε στρέμματα και αύξηση εισοδήματος (βάσει δεικτών) ή τίποτα από τα 2;
2. Πως νοείται η θεμελιώδης αλλαγή στην παραγωγική διαδικασία σε μια γεωργική εκμετάλλευση;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

1. Επενδυτικό σχέδιο επέκτασης της δυναμικότητας μιας υφιστάμενης γεωργικής εκμετάλλευσης έχουμε στις περιπτώσεις που με το εν λόγω σχέδιο αυξάνεται η υφιστάμενη παραγωγική δυναμικότητα (capacity) της μονάδας (αύξηση της καλλιεργούμενης έκτασης, επέκταση υφιστάμενου θερμοκηπίου, - νέα πτέρυγα, επέκταση υφιστάμενης κτηνοτροφικής μονάδας - νέα πτέρυγα κτλ).

Όσον αφορά την τρίτη και τέταρτη πρόταση του 1ου σκέλους του ερωτήματος σας, δεν κατανοούμε το λόγο αναφοράς τους. Παρακαλούμε αποσαφηνίστε. Αν το ερώτημα σας αφορά το κατά πόσο η αλλαγή καλλιέργειας μπορεί να συνιστά επέκταση παραγωγικότητας, η απάντηση είναι αρνητική. Η αλλαγή καλλιέργειας δεν συνιστά επέκταση δυναμικότητας στο πλαίσιο του ν.4399/2016. Σε κάθε περίπτωση, ένα σχετικό επενδυτικό σχέδιο δεν συνιστά "αρχική επένδυση" ως απαραίτητη προϋπόθεση υπαγωγής στα επενδυτικά καθεστώτα του ίδιου νόμου.

2. Θεμελιώδης αλλαγής σύμφωνα με την περ.δ της παρ. 3 του άρθρου 5 του ν.4399/2016:

«δ. Θεμελιώδη αλλαγή του συνόλου της παραγωγικής διαδικασίας υφιστάμενης μονάδας, με τον όρο για τις μεγάλες επιχειρήσεις ότι οι επιλέξιμες δαπάνες υπερβαίνουν τις αποσβέσεις κατά τη διάρκεια των τριών προηγούμενων οικονομικών ετών των στοιχείων ενεργητικού που συνδέονται με τη δραστηριότητα, η οποία πρόκειται να εκσυγχρονιστεί. Σε περίπτωση που δεν αποτυπώνονται σαφώς οι συνδεόμενες με την δραστηριότητα αποσβέσεις, τεκμαίρεται η μη πλήρωση του σχετικού κριτηρίου.»

Ήτοι, οι παρεμβάσεις/βελτιώσεις/αναβαθμίσεις/εκσυγχρονισμοί, του συνόλου της παραγωγικής διαδικασίας της υφιστάμενης γεωργικής εκμετάλλευσης (μονάδας) που περιλαμβάνονται στο επενδυτικό σχέδιο.

ΜΕΤΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΟΝΑΔΟΣ

ΕΡΩΤΗΣΗ

1. Φορέας με αδειοδοτημένο ελαιοτριβείο στο Α οικόπεδο, θέλει να μεταφέρει το μηχανολογικό του εξοπλισμό στο Β οικόπεδο, το οποίο θα κατασκευάσει με ιδίους πόρους, καθώς και να αγοράσει έξτρα μηχανολογικό εξοπλισμό, και στην συνέχεια να κλείσει το προηγούμενο;

Επειδή δεν τον υποχρεώνει κάποια Αρχή να κλείσει το προηγούμενο, και συνεπώς δεν είναι μετεγκατάστασή, υπάρχει κάποιο κώλυμα με την επένδυση να μην μπορεί να την πραγματοποιήσει διότι θα έχει επέκταση δυναμικότητας στο νέο ελαιοτριβείο

2. Σε όλες τις επενδύσεις χρειάζεται Υ/Δ ότι ο φορέας δεν θα προβεί σε μετεγκατάσταση (Αναπτυξιακός Νόμος 4399/2016: Επιχειρηματικότητα Πολύ Μικρών και Μικρών Επιχειρήσεων, Άρθρο 7, παράγραφος 4, υποπαράγραφος β);

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Παρακαλούμε επαναδιατυπώστε το ερώτημα σας, με σαφέστερο τρόπο. Στο πρώτο ερώτημα σας, δεν γίνεται σαφές σε ποιο επενδυτικό νόμο ή καθεστώς αναφέρεστε. Επιπλέον, δε μας γίνεται κατανοητό το ερώτημα "υπάρχει κάποιο κώλυμα με την επένδυση να μην μπορεί να πραγματοποιήσει διότι ..." καθώς και τι εννοείτε με τη χρήση του όρου μετεγκατάσταση. Παρακαλούμε επεξηγήστε.

Γενικά, σας γνωρίζουμε τα κατωτέρω:

Το επενδυτικό σχέδιο που περιγράφετε, στο πλαίσιο του ν.4399/2016 εμπίπτει στην κατηγορία αρχικής επένδυσης «δημιουργία νέας μονάδας». Βλ. σχετ. περ.α, της παρ. 3 του άρθρου 5 του ν.4399/2016. Σε κάθε περίπτωση, εφόσον το ελαιοτριβείο – επενδυτικός φορέας, αποτελεί μικρή επιχείρηση, η ίδρυση νέας μονάδας σε διαφορετικό τόπο εγκατάστασης στην ίδια περιφέρεια δεν απαγορεύεται.

Το ερώτημα σας αφορά αν στο πλαίσιο του ν.4399/2016 επιτρέπεται η μετεγκατάσταση ενισχυόμενων επιχειρήσεων στον τομέα τουρισμού. Σε απάντηση του ερωτήματός σας, σας γνωρίζουμε ότι σύμφωνα με την περ. β της παρ.4 του άρθρου 6 του ν.4399/2016, η μετεγκατάσταση αποτελεί συγκεκριμένη έννοια του ενωσιακού δικαίου των κρατικών ενισχύσεων η οποία ορίζεται ως ακολούθως:

«4. Δεν θεωρούνται δικαιούχοι και εξαιρούνται από τις ενισχύσεις του παρόντος καθεστώτος: [...]β) επιχειρήσεις που κατά τα δύο (2) έτη πριν από την υποβολή της αίτησης για ενίσχυση έχουν προβεί σε μετεγκατάσταση στην επιχειρηματική εγκατάσταση στην οποία θα πραγματοποιηθεί η αρχική επένδυση και για την οποία ζητείται η ενίσχυση ή δεν δεσμεύονται ότι δεν θα το πράξουν μέσα σε περίοδο δύο (2) ετών μετά την ολοκλήρωση της αρχικής επένδυσης για την οποία ζητείται η ενίσχυση. Ως «μετεγκατάσταση» ορίζεται η μεταφορά της ίδιας ή παρεμφερούς δραστηριότητας ή μέρους αυτής από επιχειρηματική εγκατάσταση στο έδαφος συμβαλλόμενου μέρους της συμφωνίας ΕΟΧ (αρχική εγκατάσταση) σε επιχειρηματική εγκατάσταση στην οποία πραγματοποιείται η ενισχυόμενη επένδυση στο έδαφος άλλου συμβαλλόμενου μέρους της συμφωνίας ΕΟΧ (ενισχυόμενη εγκατάσταση).

Μεταφορά υπάρχει όταν το προϊόν ή η υπηρεσία στην αρχική και στην ενισχυόμενη εγκατάσταση εξυπηρετεί, τουλάχιστον εν μέρει, τον ίδιο σκοπό και καλύπτει τις απαιτήσεις ή τις ανάγκες του ίδιου τύπου πελατών και χάνονται θέσεις εργασίας στην ίδια ή παρεμφερή δραστηριότητα σε μία από τις αρχικές εγκαταστάσεις του δικαιούχου στον ΕΟΧ.»

Ι.Κ.Ε. ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΜΕΝΗ ΩΣ ΟΜΑΔΑ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ

ΕΡΩΤΗΣΗ

Ι.Κ.Ε. που είναι αναγνωρισμένη ως Ομάδα Παραγωγών-Εμπορικού Δικαίου (και όχι Ομάδα Παραγωγών που έχει προκύψει μέσα από Συνεταιρισμό-Συνεταιριστικού Δικαίου) έχει τα ευεργετήματα του νόμου 4399 για τις Ομάδες Παραγωγών, όπως για παράδειγμα το 100% του ΧΠΕ για το καθεστώς "Επιχειρηματικότητα Πολύ Μικρών και Μικρών Επιχειρήσεων" ή το minimum επένδυσης 50.000 ευρώ;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Ως ομάδα παραγωγών ορίζεται σύμφωνα με την παρ.1 του άρθρου 37 του ν.4384/2016: «1. Οι ομάδες παραγωγών του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 αποτελούν αυτοτελείς νομικές οντότητες του συνεταιριστικού ή εμπορικού δικαίου ή σαφώς οριζόμενα μέρη αυτών ή νομικά πρόσωπα του αστικού δικαίου με πλήρη δικαιοπρακτική ικανότητα, που συγκροτούνται, αναγνωρίζονται και λειτουργούν σύμφωνα με τις διατάξεις του ενωσιακού δικαίου και τα συμπληρωματικά εθνικά μέτρα εφαρμογής του.»

Περαιτέρω, σύμφωνα την παρ. 1 του άρθρου 2 της απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων υπ' αριθ. 397/18235 (ΦΕΚ Β' 601 - 24/2/2017): "1. α) Ως Ο.Π. αναγνωρίζονται οι αυτοτελείς νομικές οντότητες του συνεταιριστικού ή εμπορικού δικαίου ή σαφώς οριζόμενα μέρη αυτών. Για τη χρηματοδότηση των Ο.Π. του προηγούμενου εδαφίου σύμφωνα με το άρθρο 27 του Κανονισμού 1305/2013 και το άρθρο 19 του Κανονισμού 702/2014, απαιτείται η επίσημη αναγνώριση τους σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 4 της παρούσας από την αρμόδια αρχή του ίδιου άρθρου, βάσει του υποβληθέντος επιχειρηματικού σχεδίου."

Σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 4 της ως άνω απόφασης: "1. Για την αναγνώριση του ως Ο.Π., Ο.Π. και ΕΟΠ το νομικό πρόσωπο υποβάλλει στην υπηρεσιακή μονάδα της Περιφερειακής Ενότητας (ΔΑΟΚ) στην εδαφική περιφέρεια της οποίας έχει την έδρα του, αίτηση που απευθύνεται στην Πρωτοβάθμια Επιτροπή Αναγνώρισης και Ελέγχου. Στην αίτηση αναγράφονται υποχρεωτικά η επωνυμία του ν.π., ο αριθμός του Φορολογικού του Μητρώου καθώς και ο αριθμός του αντίστοιχου Μητρώου που τηρείται από τις αρμόδιες Αρχές, ανάλογα με τη νομική μορφή του ν.π., προκειμένου για την αυτεπάγγελτη αναζήτηση στοιχείων. Για την ενίσχυση των Ο.Π. και των Ο.Π. σύμφωνα με το άρθρο 19 του Κανονισμού 702/2014 στην αίτηση του προηγούμενου εδαφίου αναγράφονται και τα στοιχεία της παρ. 2 του άρθρου 6 του ίδιου ως άνω Κανονισμού. [...]"

Συνεπώς, εφόσον η συγκεκριμένη Ομάδα Παραγωγών έχει αναγνωριστεί ως τέτοια σύμφωνα με το ανωτέρω θεσμικό πλαίσιο, τότε αποτελεί δικαιούχο του καθεστώτος "Επιχειρηματικότητα Πολύ Μικρών και Μικρών Επιχειρήσεων".

ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΚΕΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΙΣ

ΕΡΩΤΗΣΗ

1. Σε συνέχεια προηγούμενου ερωτήματος προκειμένου να δικαιολογηθεί η αναγκαιότητα/σκοπιμότητα ενίσχυσης τρακτέρ σε μια κτηνοτροφική μονάδα διευκρινίζεται ότι δεν είναι απαραίτητο η αγορά τρακτέρ να σχετίζεται με την ύπαρξη και την έκταση των προς καλλιέργεια εκτάσεων της μονάδας για την κάλυψη των διατροφικών αναγκών των ζώων που διαθέτει. Οι ζωοτροφές μπορεί να αγοράζονται. Συνεισφέρει στις εργασίες της μονάδας όπως την μεταφορά του ενσιρωδιανομέα, ή του βυτίου λυμάτων. Οπότε για τον υπολογισμό της υποδύναμης μπορώ να το δικαιολογήσω βάσει της απαιτούμενης υποδύναμης για την μεταφορά του ενσιρωδιανομέα (βεβαιώνεται απο τα prospectus του ενσιρωδιανομέα ή με βεβαίωση προμηθευτή);

2. Η αγορά ρομποτικού συστήματος αρμεγής και αντικατάσταση του συμβατικού αρμεκτηρίου θεωρείται θεμελιώδης αλλαγή στην παραγωγική διαδικασία μιας αγελαδοτροφικής μονάδας γαλακτοπαραγωγής;

3. Εφόσον ένας φορέας έχει καταθέσει αίτηση υπαγωγής στο μέτρο 4.1 του Π.Α.Α. για διαφορετικές επενδύσεις (μηχανολογικό εξοπλισμό) στην ίδια σταυλική εγκατάσταση, μπορεί να καταθέσει και στον 4399 για λοιπά μηχανήματα; Θεωρείται κατάτμηση του έργου;

4. Εφόσον ένας φορέας έχει καταθέσει αίτηση υπαγωγής στο μέτρο 4.1 του Π.Α.Α. για διαφορετικές επενδύσεις (κατασκευή κτιριακών εργασιών - σταυλική εγκατάσταση), μπορεί να καταθέσει και στον 4399 για αγορά μηχανολογικού εξοπλισμού; Θεωρείται κατάτμηση του έργου;

5. Εφόσον ένας φορέας έχει καταθέσει αίτηση υπαγωγής στο μέτρο 4.1 του Π.Α.Α. για επένδυση 500.000 από τα οποία εάν εγκριθεί θα λάβει επιδότηση 250.000 ευρώ, μπορεί να καταθέσει και στον 4399 επένδυση 1.000.000 από τα οποία θα λάβει 500.000 ευρώ επιδότηση; Λειτουργούν οι 2 επιδοτήσεις αθροιστικά; Εάν αυτό εμποδίζει την επένδυση, ισχύει το ίδιο και για συνδεδεμένη επιχείρηση;

6. Μπορεί ένας φορέας που έχει ξεκινήσει την κατασκευή κτιριακών εγκαταστάσεων με ιδίους πόρους και θα το υλοποιήσει αυτό μετά την υποβολή της αίτησης υπαγωγής, να αιτηθεί μόνο για την αγορά μηχανολογικού εξοπλισμού;

7. Σε κτηνοτροφική εκμετάλλευση πως εξασφαλίζεται η προσβασιμότητα ΑΜΕΑ; Δεν είναι επισκέψιμος για να απαιτούνται υποδομές ΑΜΕΑ; Η κατασκευή ιστοσελίδας με προδιαγραφές ΑΜΕΑ α) απαιτείται & β) αρκεί;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

1. Οι δαπάνες αγοράς (τρακτέρ) για επενδυτικό σχέδιο του πρωτογενούς τομέα (γεωργικής μονάδας) το οποίο εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της ΚΥΑ Πρωτογενούς Παραγωγής, δεδομένου ότι το τρακτέρ εν λόγω είναι από τα βασικά μηχανήματα για την εξυπηρέτηση της παραγωγικής διαδικασίας της γεωργικής μονάδας και εφόσον η φύση του επενδυτικού σχεδίου τεκμηριώνουν την αναγκαιότητα χρήσης τους εντός του χώρου της μονάδας και ισχύουν οι προϋποθέσεις ένταξης των εν λόγω δαπανών στην εν λόγω κατηγορία, τότε η εν λόγω δαπάνη μπορεί να θεωρηθεί ως επιλέξιμη. Το ερώτημα σας αναφορικά με την υποδύναμη δεν είναι κατανοητό.

2. Σύμφωνα με το Άρθρο 13 (Υποβολή αίτησης υπαγωγής), παρ. 4 της οικείας προκήρυξης, κάθε επενδυτικό σχέδιο θα πρέπει να διαρθρώνεται σε μία ενότητα, να είναι ολοκληρωμένο, να έχει το χαρακτήρα αρχικής επένδυσης όπως περιγράφεται στην παρ. 3 του άρθρου 5, να υλοποιείται σε έναν τόπο εγκατάστασης.

Επίσης, δεδομένου ότι το επενδυτικό σχέδιο εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της ΚΥΑ Πρωτογενούς Παραγωγής, παρακαλούμε ανατρέξτε

- στην ΚΥΑ 129229/24-11-2017 (ΦΕΚ Β' 4122) κοινής υπουργικής απόφασης «Καθορισμός των ειδών επενδυτικών σχεδίων του τομέα πρωτογενούς γεωργικής παραγωγής των πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ), που μπορούν να υπαχθούν σε καθεστώς ενισχύσεων του ν. 4399/2016 και των προδιαγραφών, πρόσθετων όρων, περιορισμών και προϋποθέσεων, καθώς και κάθε σχετικού θέματος για την παροχή των ενισχύσεων σε επενδυτικά σχέδια του τομέα αυτού.», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει (ΦΕΚ 132 Β/2019).
- Στα σημεία ελέγχου 3.9.4 και 3.11 του Οδηγού Αξιολόγησης (Υ.Α. 2η έκδοση – αρ. πρωτ. 54110/21-05-2018).

Στην περίπτωση που αναφέρεστε, εξαρτάται εάν α) από την Οικονομοτεχνική μελέτη και τα λοιπά στοιχεία και δικαιολογητικά του υποβληθέντος επενδυτικού σχεδίου τεκμηριώνεται η θεμελιώδους αλλαγή του συνόλου της παραγωγικής διαδικασίας υφιστάμενης μονάδας (περ. δ της παρ. 3, Άρθρο 5) σύμφωνα με τα σημεία ελέγχου 3.9.4) και (3.11) του Οδηγού Αξιολόγησης (Υ.Α. 2η έκδοση – αρ. πρωτ. 54110/21-05-2018) και β) τεκμηριώνεται ότι το σχέδιο είναι ολοκληρωμένο.

Για τα σημεία 3 έως 6 παρακαλούμε ανατρέξτε:

- Στο Άρθρο 4 (Γενικοί κανόνες χορήγησης των ενισχύσεων) παρ. 2 της οικείας προκήρυξης σχετικά με τους Κανόνες Σώρευσης όπου αναφέρεται ότι: "

α. Επενδυτικά σχέδια που ενισχύονται βάσει των καθεστώτων του παρόντος δεν επιτρέπεται να υπαχθούν σε άλλο καθεστώς κρατικών ενισχύσεων ή καθεστώς «ήσσονος σημασίας» (de minimis).

β. Για να εξακριβωθεί η τήρηση των ορίων στις μέγιστες εντάσεις ενίσχυσης και στα μέγιστα ποσά ενίσχυσης που προβλέπονται στο Γ.Α.Κ. για το παρόν καθεστώς λαμβάνεται υπόψη το συνολικό ποσό των ενισχύσεων που χορηγούνται κατά περίπτωση στο ενισχυόμενο επενδυτικό σχέδιο και στην επιχείρηση και ελέγχεται η περίπτωση τεχνητής κατάταμής του (άρθρα 4 παρ. 2 και 8 παρ. 1 Γ.Α.Κ.).

γ. Σε περιπτώσεις συνδυασμού των ενισχύσεων του παρόντος με ενωσιακή χρηματοδότηση, η οποία υπόκειται σε κεντρική διαχείριση από τα θεσμικά όργανα, τους οργανισμούς, τις κοινές επιχειρήσεις ή άλλους φορείς της Ένωσης και δεν τελεί υπό τον άμεσο ή έμμεσο έλεγχο του Κράτους, ισχύουν τα οριζόμενα στο άρθρο 8 παρ. 2 Γ.Α.Κ..

· στο Άρθρο 13 (Υποβολή αίτησης υπαγωγής), παρ 4 της οικείας προκήρυξης όπου αναφέρεται "Δεν επιτρέπεται η υποβολή από τον ίδιο φορέα αίτησης υπαγωγής σε περισσότερα του ενός καθεστώτα ενισχύσεων, για το ίδιο επενδυτικό σχέδιο ή τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες. Δεν επιτρέπεται επίσης να υποβληθεί αίτηση για υπαγωγή επένδυσης, η οποία είτε στο σύνολό της, είτε εν μέρει, έχει ήδη υπαχθεί στις ενισχύσεις του παρόντος ή άλλων καθεστώτων ενίσχυσης. Οι ως άνω αιτήσεις απορρίπτονται με αιτιολογημένη απόφαση της αρμόδιας υπηρεσίας, το δε οικείο παράβολο καταπίπτει υπέρ του Δημοσίου."

- Στο Άρθρο 2 της ΚΥΑ 129229/24-11-2017 (ΦΕΚ Β' 4122) [όπως τροποποιήθηκε και ισχύει (ΦΕΚ 132 Β/2019)] για τα επενδυτικά σχέδια του τομέα πρωτογενούς γεωργικής παραγωγής όπου αναφέρεται ότι:

"3. Το ανώτατο ποσό ενίσχυσης για την υπαγωγή σε καθεστώς ενισχύσεων του ν. 4399/2016, επενδυτικών σχεδίων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας, δεν μπορεί να υπερβεί τις 500.000 ευρώ ανά επενδυτικό σχέδιο και ανά επιχείρηση (άρθρο 4 παρ. 1 του καν. (ΕΕ) αριθμ. 702/2014 της Επιτροπής). Τα όρια αυτά δεν επιτρέπεται να καταστρατηγούνται με τον τεχνητό διαχωρισμό του επενδυτικού σχεδίου.

4. Το ανώτατο ποσοστό ενίσχυσης για την υπαγωγή σε καθεστώς ενισχύσεων του ν. 4399/2016, επενδυτικών σχεδίων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας, δεν μπορεί να υπερβεί, κατ' εφαρμογή των όρων και περιορισμών του άρθρου 14 παράγραφος 12 στοιχεία β, γ και δ του καν. (ΕΕ) αριθ. 702/2014 της Επιτροπής."

7. Σύμφωνα με το Άρθρο 4, παρ.5 του Ν.4399/2016 σχετικά με τον κανόνα μη διάκρισης και της προσβασιμότητας ατόμων με αναπηρία, αναφέρεται ότι τα επενδυτικά σχέδια που υπάγονται στα καθεστώτα ενίσχυσης του παρόντος οφείλουν να διασφαλίζουν τις απαραίτητες συνθήκες, ώστε να μη δημιουργούνται διακρίσεις σε βάρος ευπαθών ομάδων, ιδίως ως προς την προσβασιμότητα σε υποδομές, υπηρεσίες και αγαθά. Σημειώνεται ότι η αντιμετώπιση των διακρίσεων σε βάρος ευπαθών ομάδων διασφαλίζεται εφόσον το επενδυτικό σχέδιο περιλαμβάνει διακριτές επιλέξιμες δαπάνες σε ενσώματα στοιχεία ενεργητικού που έχουν στόχο τη διασφάλιση της προσβασιμότητας/προσπελασιμότητας στα άτομα με αναπηρία ή/και αναλύεται σε ειδικό εδάφιο της οικονομοτεχνικής μελέτης ο τρόπος με τον οποίο διασφαλίζεται από το σχεδιασμό του έργου η παραπάνω προϋπόθεση.

ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ

ΕΡΩΤΗΣΗ

1. Σε ατομική επιχείρηση πως δικαιολογείται η ίδια συμμετοχή; Με ταμειακά διαθέσιμα;
2. Μπορεί να πραγματοποιήσει επένδυση πάνω από 300.000 ευρώ αν ατομική επιχείρηση έχει διπλογραφικά βιβλία;
3. Μπορεί να πραγματοποιήσει επένδυση πάνω από 500.000 ευρώ μονοπρόσωπη Ι.Κ.Ε.;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

1. Για τον τρόπο απόδειξης της ίδιας συμμετοχής θα πρέπει να συμβουλευτείτε το Παράρτημα 1 των δικαιολογητικών, σημείο 9.

Στην ατομική επιχείρηση τα χρήματα που θα χρησιμοποιηθούν για την αύξηση μετοχικού κεφαλαίου δεν θα πρέπει να βρίσκονται σε λογαριασμό που δηλώνει ο επιτηδευματίας ως επαγγελματικό.

2. Αν το επενδυτικό σχέδιο είναι άνω των 300.000 ευρώ θα πρέπει ο φορέας της επένδυσης να έχει διπλογραφικό σύστημα (βιβλία γ'κατηγορίας) από το χρόνο έναρξης των εργασιών του επενδυτικού σχεδίου.

3.Ναι.

ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΔΥΝΑΜΙΚΟΤΗΤΑΣ

ΕΡΩΤΗΣΗ

1) Σε υφιστάμενη αγελαδοτροφική μονάδα με δυναμικότητα βάσει άδειας λειτουργίας 199 αγελάδες γαλακτοπαραγωγής, πότε θεωρούμε ότι κάνουμε επέκταση αδειάς; Ανεβάζοντας τις αγελάδες κατά πόσο; Υπάρχει ο κανόνας του 20% που ίσχυε παλιότερα, ήτοι οι 199 να γίνουν 240;

2) Επέκταση σε δυναμικότητα ξενοδοχειακής μονάδος, εάν δεν έχει διακόψει την λειτουργία του επιτρέπεται;

3) Η κατασκευή πισίνας ή εστιατορίου σε ξενοδοχειακή μονάδα θεωρείται επέκταση ή εκσυγχρονισμός;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

1. Σύμφωνα με τον Ν. 4399/2016 και την αρ. 129229/24.11.2017 ΚΥΑ, όπως τροποποιήθηκε με την αρ. 3666/14.1.2019 ΚΥΑ, είναι επιλέξιμη επένδυση η αύξηση δυναμικότητας βοοτροφικής μονάδας. Στον αναπτυξιακό νόμο δεν υπάρχει προϋπόθεση για συγκεκριμένο ποσοστό αύξησης αυτής της δυναμικότητας. Θα πρέπει ενδεχομένως να απευθυνθείτε και στην αρμόδια Διεύθυνση Αγροτικής Οικονομίας της Περιφέρειας να σας ενημερώσουν αν υπάρχει κάποιος σχετικός όρος από την πλευρά τους.

2. Επιτρέπεται αν η μονάδα είναι τουλάχιστον 3 αστέρων (άρθρο 7, παρ. 4.β.αα)

3. Η κατασκευή πισίνας ή εστιατορίου από μόνη της δεν αποτελεί καμία μορφή αρχικής επένδυσης. Για να έχουμε επέκταση θα πρέπει να υπάρχει αύξηση της υφιστάμενης δυναμικότητας, ενώ για τον εκσυγχρονισμό θα πρέπει να λάβετε υπόψη τις παραμέτρους που αναφέρονται στην ΚΥΑ εκσυγχρονισμού ξενοδοχείων (ΦΕΚ Β' 922/1994).

ΑΝΑΚΛΗΣΗ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ

ΕΡΩΤΗΣΗ

1. Εάν φορέας έχει καταθέσει πρόταση στο μέτρο 4.1 του Π.Α.Α. και θέλει να καταθέσει πρόταση για τις ίδιες δαπάνες στο ν.4399, πρέπει να κάνει ανάκληση της άλλης πρότασης στο μέτρο 4.1, εφόσον αυτό δεν έχει ακόμα εγκριθεί ή απορριφθεί;
2. Η ανάκληση αρκεί ή θα πρέπει να εκδοθεί και διοικητική πράξη;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Αν έχει κάνει αίτηση στο άλλο πρόγραμμα χωρίς όμως να έχει εγκριθεί, τότε αρκεί η οριστική απόσυρση του φακέλου από το άλλο πρόγραμμα. Αν έχει εγκριθεί (έχει εκδοθεί σχετική απόφαση) τότε θα πρέπει να υπάρξει απόφαση ανάκλησης από τον αρμόδιο φορέα.

ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ ΓΙΑ ΑΓΡΟΤΙΚΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ

ΕΡΩΤΗΣΗ

Θα ήθελα να κάνω κάποια ερωτήματα σχετικά με τον Αναπτυξιακό Νόμο 4399/2016

1. Οι επενδύσεις στον τομέα της φυτικής παραγωγής σε μεγάλες καλλιέργειες (βαμβάκι, καπνό κτλ) είναι επιλέξιμες. Π.χ μια εκμετάλλευση που στην δήλωση ΟΣΔΕ του 2018 περιέχει 1000 στρ. τριφύλλι και θέλει να επενδύσει σε αγορά τρακτέρ και γεωργικών μηχανημάτων είναι επιλέξιμη.
2. Ο υπολογισμός ιπποδύναμης για αγορά τρακτέρ (γεωργικού ελκυστήρα) με ποιον τρόπο γίνεται; Υπάρχει μία μελέτη ελκυστήρα η οποία ίσχυε στο Μέτρο 121 του ΠΑΑ 2007-2013, και επίσης μία ακόμα που ίσχυε στο μέτρο 4.1.1 του ΠΑΑ 2014-2020. Μπορώ να το αποδείξω την αναγκαιότητα αυτής αλλά ρωτάω ποια είναι αποδεκτή από εσάς.
3. Για επενδυτικά σχέδια στην κτηνοτροφία, η αγορά ελκυστήρα μέχρι ποιο ύψος ιπποδύναμης επιδοτείται; Ένας τρόπος είναι ο παλιός του 3299 που επιδοτούταν τρακτέρ για τις ανάγκες της εκμετάλλευσης έως 80Hp (κάτι που εξαρτούταν από την εκάστοτε Περιφέρεια) ενώ μπορεί να αποδειχθεί είτε με την ανάγκη αγοράς π.χ ενσιρωδιανομέα (παρελκόμενο μηχάνημα για την διατροφή των ζώων) το οποίο απαιτεί κάποια συγκεκριμένη ιπποδύναμη στο τρακτέρ για να το κινήσει.
4. Η αγορά πολλαπλασιαστικού υλικού πολυετών φυτειών όπως αμπελιών μπορεί να επιδοτηθεί;
5. Η ίδρυση ελαιοτριβείου είναι επιλέξιμη διότι δεν αναφέρεται κάποιος περιορισμός.
6. Η ίδρυση τυποποιητηρίου ελαιολάδου είναι επιλέξιμη διότι δεν αναφέρεται στην ΚΥΑ για την μεταποίηση γεωργικών προϊόντων στην παράγραφο για τα ελαιούχα προϊόντα.

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

1. Οι επενδύσεις στον τομέα της πρωτογενούς γεωργικής παραγωγής που αναφέρετε, είναι δυνητικά υπαγόμενες στο πλαίσιο του αναπτυξιακού νόμου (Ν.4399/2016). Μια επιχείρηση για την ενίσχυση του επενδυτικού της σχεδίου σε αυτό τον τομέα, θα πρέπει να είναι πολύ μικρή, μικρή ή μεσαία επιχείρηση (ΜΜΕ) και το επενδυτικό της σχέδιο να πληροί του όρους και τις προϋποθέσεις της κοινής υπουργικής απόφασης αριθμ. 108612 - ΦΕΚ Β' 3410/24-10-2016 «Καθορισμός των ειδών επενδυτικών σχεδίων του τομέα πρωτογενούς γεωργικής παραγωγής των πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ), που μπορούν να υπαχθούν σε καθεστώτα ενισχύσεων του Ν. 4399/2016...».

Σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 3 της ως άνω απόφασης: «Μπορούν να υπαχθούν σε καθεστώτα ενισχύσεων του Ν. 4399/2016, επενδυτικά σχέδια της πρωτογενούς γεωργικής παραγωγής, όπως αυτή ορίζεται στο σημείο 5 του άρθρου 2 του κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 702/2014 της επιτροπής, στους ακόλουθους τομείς, τα οποία αφορούν συγκεκριμένα σε:

Α. στον τομέα φυτικής παραγωγής: Εκμεταλλεύσεις όλων των τύπων και παραγωγικών συστημάτων φυτικής παραγωγής, όπως συμβατική, πιστοποιημένη -ολοκληρωμένη, βιολογική, κ.λπ. - υπαίθρια, υπό κάλυψη (θερμοκήπια, θάλαμοι καλλιέργειας μανιταριών θερμοκηπιακού τύπου, δικτυοκήπια κ.α.) [...]».

Περαιτέρω, σύμφωνα με το άρθρο 8 («Επιλέξιμες δαπάνες περιφερειακών ενισχύσεων») του Ν.4399/2016 Ως επιλέξιμες δαπάνες των επενδυτικών σχεδίων για την εφαρμογή των καθεστώτων ενισχύσεων νοούνται επενδυτικές δαπάνες σε ενσώματα στοιχεία ενεργητικού, όπως εξειδικεύονται στην παρ. 3 του ίδιου άρθρου. Βλ. περ. «γ: Η αγορά και εγκατάσταση καινούργιων σύγχρονων μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού, συμπεριλαμβανομένων «των ειδικών εγκαταστάσεων» και των μεταφορικών μέσων που κινούνται εντός του χώρου της εντασσομένης μονάδας.»

Βάσει των ανωτέρω, επενδυτικό σχέδιο ΜΜΕ με σκοπό την παραγωγή τριφυλλιού, το οποίο περιλαμβάνει δαπάνες για αγορά τρακτέρ, είναι δυνητικά επιλέξιμο στο πλαίσιο του αναπτυξιακού νόμου.

2. Η σκοπιμότητα/αναγκαιότητα προμήθειας ενός τρακτέρ σχετίζεται αποκλειστικά με το προγραμματισμένο επενδυτικό σχέδιο και το τι αυτό αφορά. Θα υπάρξει επέκταση - αύξηση των καλλιεργούμενων στρεμμάτων ή εκσυγχρονισμός; Αν δεν υπάρχει επέκταση, για ποιον σκοπό θα αγοραστούν; (Π.χ. για την αντικατάσταση υπαρχόντων;). Αυτά τα στοιχεία θα εξεταστούν κατά την αξιολόγηση του επενδυτικού σχεδίου.

3. Ομοίως με ανωτέρω, η αναγκαιότητα/σκοπιμότητα ενίσχυσης τρακτέρ σε μια κτηνοτροφική μονάδα, σχετίζεται με την ύπαρξη και την έκταση των προς καλλιέργεια εκτάσεων της μονάδας για την κάλυψη των διατροφικών αναγκών των ζώων που διαθέτει.

4. Οι δαπάνες για αγορά πολλαπλασιαστικού υλικού δεν ενισχύονται, ακόμα και αν αφορούν αγορά πολλαπλασιαστικού υλικού πολυετών φυτειών. Οι επιλέξιμες δαπάνες των καθεστώτων του Ν.4399/2016 ορίζονται περιοριστικά στα άρθρα 8 και 9 και δεν περιλαμβάνουν τις συγκεκριμένες δαπάνες. Η σαφής εξαίρεση που εισάγει η ΚΥΑ αριθμ. 129229/24-11-2017 για τη μη ενίσχυση δαπανών φύτευσης μονοετών φυτών (βλ. παρ. 3, άρθρο 3), εισήχθη για λόγους τυπικής συμμόρφωσης με τον Κανονισμό 702/2014 της ΕΕ. Γενικώς, δεν ενισχύονται η δαπάνες για την απόκτηση πολλαπλασιαστικού υλικού σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.4399/2016.

5. Η ίδρυση ελαιοτριβείου είναι επιλέξιμη. Για τους όρους και τις προϋποθέσεις δείτε σχετικά την ΚΥΑ αριθμ. 129229- ΦΕΚ Β' 4122/27.11.2017 «Καθορισμός ειδικών όρων, προϋποθέσεων, προδιαγραφών και περιορισμών για την υπαγωγή σε καθεστώς ενισχύσεων του Ν. 4399/2016 (Α' 117), επενδυτικών σχεδίων του τομέα της μεταποίησης γεωργικών προϊόντων, [...]»

6. Η ίδρυση τυποποιητηρίου ελαιολάδου μπορεί να αποτελέσει ενισχυόμενο επενδυτικό σχέδιο, εφόσον η δραστηριότητα της επιχείρησης εμπίπτει στον ΚΑΔ της ομάδας 10.41.99 ("Εργασίες υπερβολαβίας στο πλαίσιο της διαδικασίας παραγωγής μαργαρίνης και παρόμοιων βρώσιμων λιπών") και ειδικότερα του ΚΑΔ 10.41.99.02 (ελαιόλαδο). Ως εκ τούτου, η επιχείρηση θα πρέπει να παρέχει υπηρεσίες τυποποίησης σε παραγωγούς ελαιολάδου προκειμένου να ενισχυθεί. Είναι επιπλέον, δυνατό να ενισχυθεί η ανάπτυξη υποδομής τυποποίησης για επιχειρήσεις παραγωγής (ελαιοτριβεία). Δεν είναι δυνατόν να ενισχυθούν επενδυτικά σχέδια επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται τους τομείς του χονδρικού και του λιανικού εμπορίου (ΚΑΔ 46.33.13.03 και 47.29.22.01).

ΝΠΔΔ-ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΑ

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Συμφωνα με τη 3η προκήρυξη του ν. 4399/2016, στο αρθρο 6 "Δικαιούχοι υπαγόμενων επενδυτικών σχεδίων", σημειο ζ "δημόσιες και δημοτικές επιχειρήσεις και θυγατρικές τους, εφόσον:

- αα. δεν τους έχει ανατεθεί η εξυπηρέτηση δημόσιου σκοπού,
- ββ. δεν έχει ανατεθεί από το κράτος αποκλειστικά σε αυτούς η προσφορά υπηρεσιών,
- γγ. δεν επιχορηγείται η λειτουργία τους με δημόσιους πόρους για το διάστημα τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων του άρθρου 21."

Εχω το εξης ερωτημα:

1) Ιερα μονη/μοναστηρια/ησυχαστηρια, τα οποια συμφωνα με τη νομικη του υποσταση ειναι ΝΠΔΔ (Κανονισμός Ιεράς Συνόδου Εκκλησίας της Ελλάδος 39/1972 - ΦΕΚ Α-103/30-6-1972) μπορούν να θεωρηθουν δικαιουχοι στον ν. 4399/2016 και να εχουν δικαιωμα υποβολης προτασης;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ:

Σε απάντηση του ερωτήματός σας, σας γνωρίζουμε ότι σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 6 του ν.4399/2016:

«1. Δικαιούχοι των ενισχύσεων του παρόντος καθεστώτος ενισχύσεων είναι οι επιχειρήσεις που είναι εγκατεστημένες ή έχουν υποκατάστημα στην ελληνική επικράτεια κατά τη χρονική στιγμή έναρξης εργασιών του επενδυτικού σχεδίου και έχουν μία από τις ακόλουθες μορφές:

- α. ατομική επιχείρηση,
- β. εμπορική εταιρεία,
- γ. συνεταιρισμός,
- δ. Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις (Κοιν.Σ.Επ.) του ν. [4430/2016](#) (Α' 205), Αγροτικοί Συνεταιρισμοί (ΑΣ), Ομάδες Παραγωγών (ΟΠ), Αγροτικές Εταιρικές Συμπράξεις (ΑΕΣ) του ν. [4384/2016](#) (Α' 78),
- ε. υπό ίδρυση ή υπό συγχώνευση εταιρείες, με την υποχρέωση να έχουν ολοκληρώσει τις διαδικασίες δημοσιότητας πριν από την έναρξη εργασιών του επενδυτικού σχεδίου,

στ. επιχειρήσεις που λειτουργούν με τη μορφή κοινοπραξίας με την προϋπόθεση καταχώρισης τους στο ΓΕΜΗ,
ζ. δημόσιες και δημοτικές επιχειρήσεις και θυγατρικές τους, εφόσον:
αα. δεν τους έχει ανατεθεί η εξυπηρέτηση δημόσιου σκοπού,
ββ. δεν έχει ανατεθεί από το κράτος αποκλειστικά σε αυτούς η προσφορά υπηρεσιών,
γγ. δεν επιχορηγείται η λειτουργία τους με δημόσιους πόρους για το διάστημα τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων του άρθρου 21.»

Σύμφωνα με την ανωτέρω διάταξη η ίδια η Ιερά Μονή, ως Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου, δεν μπορεί να λάβει κρατική ενίσχυση στο πλαίσιο του ν.4399/2016, διότι δεν εντάσσεται σε καμία από τις προαναφερόμενες κατηγορίες δικαιούχων. Επισημαίνεται ότι οι δημόσιες επιχειρήσεις δεν αποτελούν ΝΠΔΔ και ως εκ τούτου οι Ιερές Μονές δεν μπορούν να θεωρηθούν ως δημόσιες επιχειρήσεις ή θυγατρικές αυτών.

ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑ ΔΑΠΑΝΗΣ

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Η αγορά πολλαπλασιαστικού υλικού πολυετών φυτειών όπως αμπελιών μπορεί να επιδοτηθεί;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ:

Σας παραπέμπουμε στην ΚΥΑ αριθμ. 129229/24-11-2017 (ΦΕΚ Β' 4122) «Καθορισμός των ειδών επενδυτικών σχεδίων του τομέα πρωτογενούς γεωργικής παραγωγής των πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ), που μπορούν να υπαχθούν σε καθεστώς ενισχύσεων του ν. 4399/2016 (Α' 117) ...». Ενώ δεν ενισχύονται οι δαπάνες για αγορά και φύτευση μονοετών φυτών, δεν υφίσταται σχετική απαγόρευση για τη δαπάνη αγοράς πολυετών φυτών.

ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΜΕΤΟΧΩΝ/ΕΤΑΙΡΩΝ ΥΠΟ ΣΥΣΤΑΣΗ ΦΟΡΕΑ

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Σύμφωνα με τη προκήρυξη του Αναπτυξιακού Νόμου 4399/2016, στο σύνολο των δικαιολογητικών για υποβολή ΥΠΟ ΣΥΣΤΑΣΗ φορέα στον ν. 4399/2016 υποβάλλονται και τα αντίστοιχα δικαιολογητικά των μετοχών/εταίρων του φορέα υποστήριξης, εφόσον αυτοί είναι νομικά πρόσωπα. Στην περίπτωση που όλοι οι μετοχοί/εταίροι είναι φυσικά πρόσωπα, δεν υποβάλλονται;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ:

Σε υπό σύσταση φορέα με μετόχους-φυσικά πρόσωπα δεν υποβάλλονται τα δικαιολογητικά που ζητούνται για υφιστάμενους φορείς ή υπό σύσταση φορείς με μετόχους νομικά πρόσωπα (στοιχεία 3, 4, 5 του Παραρτήματος 1).

ΔΗΜΟΣΙΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Υποψήφιος ο οποίος είναι δημόσιος υπάλληλος, αλλά ασχολείται με τα γεωργικά, χρειάζεται κάποιες προϋποθέσεις για την υποβολή πρότασης όσον αφορά την ένταξη του στον Αναπτυξιακό νόμο ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΤΗΣ ΓΕΩΡΓΙΚΗΣ ΤΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ ΚΑΙ ΜΟΝΟ; Χρειάζεται δηλαδή κάποια βεβαίωση;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ:

Ο επενδυτικός φορέας, προκειμένου να είναι δικαιούχος των επενδυτικών καθεστώτων του ν.4399/2016, θα πρέπει να πληρούνται οι προϋποθέσεις που ορίζονται στο άρθρο 6 (Δικαιούχοι υπαγόμενων επενδυτικών σχεδίων). Τα αντίστοιχα ζητούμενα διακαιολογητικά, ορίζονται αναλυτικά στο παράρτημα 1 της εκάστοτε προκήρυξης. Η νομιμότητα της επιχειρηματικής δραστηριότητας του υπαλλήλου, ορίζεται στις οικείες διατάξεις (άρθρο 32 του υπαλληλικού κώδικα - ν.3528/2007 ΦΕΚ 26 Α' /9-2-2007) και εξετάζεται από το υπηρεσιακό συμβούλιο της οικείας υπηρεσίας.

ΑΜΟΙΒΗ ΣΥΜΒΟΥΛΩΝ

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Καλησπερα, συμφωνα με το αρθρο 9 - "Επιλεξιμες δαπανες εκτος περιφερειακων ενισχυσεων" της 2ης προκηρυξης "Επιχειρηματικοτητα Πολυ Μικρων και Μικρων Επιχειρησεων" του ν. 4399/2016, ειναι επιλεξιμη δαπανη για αμοιβη συμβουλου για υπο συσταση επιχειρησεις ή υφισταμενες <7 ετων, απο τη καταχωρηση τους στα οικεια μητρωα.

Η ερωτηση μου ειναι η εξης:

Η δαπανη αυτη για την αμοιβη του συμβουλου, σε τι μελετες αναφερεται; Αναφερεται τοσο στη μελετη καταθεσης οσο και σε μελετες τεχνικης στηριξης του σχεδιου που θα προκυψουν; Υπαρχει καποιος διαχωρισμος που μπορει να καταστησει τη δαπανη μη επιλεξιμη;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ:

Παρακαλώ ανατρέξτε στο Παράρτημα 2 της προκήρυξης, όπου υπάρχει ενδεικτική περιγραφή εργασιών ανά κατηγορία δαπάνης. Όσον αφορά ΔΑΠΑΝΕΣ ΓΙΑ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ (μόνο για Νέες ΜΜΕ), αναφέρονται οι εξής περιπτώσεις,:

1. Αμοιβές προς τρίτους για την παρακολούθηση της υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου: Αμοιβές για την τεχνική και οικονομική παρακολούθηση και συντονισμό της υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου.

2. Αμοιβές συμβούλου για την υποστήριξη σε θέματα Δημοσίου: Αμοιβές συμβούλων για την υποστήριξη στις απαιτούμενες αδειοδοτήσεις

3 Αμοιβές συμβούλου για την υποστήριξη σε θέματα χρηματοδότησης του επενδυτικού σχεδίου: Αμοιβές συμβούλων για την υποστήριξη στη λήψη του δανείου και την εκταμίευση της κρατικής ενίσχυσης

4. Δαπάνες συμβουλευτικών υπηρεσιών για την οργάνωση της επιχείρησης: Δαπάνες μελετών και συμβουλευτικών υπηρεσιών για την οργάνωση της διοίκησης, την αναδιοργάνωση των επιμέρους λειτουργιών της επιχείρησης, τον ανασχεδιασμό των επιχειρηματικών διαδικασιών και την τυποποίηση των διαδικασιών, και συγκριτικών μελετών επιδόσεων. Οι ανωτέρω μελέτες θα πρέπει να συναρτώνται άμεσα και να εξυπηρετούν την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου.

5. Δαπάνες μελετών: Δαπάνες για την έρευνα της αγοράς και την εκπόνηση μελετών προώθησης προϊόντων ή υπηρεσιών"

Αν μία δαπάνη έχει γίνει πριν την υποβολή του αιτήματος υπαγωγής, είναι μη επιλέξιμη.

ΧΑΡΑΚΤΗΡΑΣ ΚΙΝΗΤΡΟΥ

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Συμφωνα με την 2η προκηρυξη του καθεστωτος "Επιχειρηματικοτητα Πολυ Μικρων και Μικρων Επιχειρησεων" στο αρθρο 4, οι ενισχυσεις εχουν χαρακτηρα κινητρου, μονο εφοσον ο δικαιουχος εχει υποβαλει αιτηση υπαγωγης στον 4399 πριν την εναρξη των εργασιων του επενδυτικου σχεδιου.

Εχω την εξης ερωτηση,

1) Εφοσον το επενδυτικο σχεδιο, αφορα ΜΟΝΟ στο μηχανολογικο εξοπλισμο, ο οποιος θα ενσωματωνεται μεσα σε κτιριο (ασχετο με την επενδυση), ΤΟ ΟΠΟΙΟ ΕΧΕΙ ΕΠΙΔΟΤΗΘΕΙ ΑΠΟ ΑΛΛΟ ΑΣΧΕΤΟ ΜΕΤΡΟ και βρισκεται ειτε σε διαδικασια ανεγερσης ειτε υπαρχει ειτε θα κατασκευασθει στο αμεσο μελλον, θεωρειται οτι χανεται ο χαρακτηρας κινητρου;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ:

Δεδομένου ότι δεν μας είναι γνωστά τα ειδικά στοιχεία που υποβάλλονται με την αίτηση υπαγωγής (όπως οι προτεινόμενες δαπάνες, τα περιεχόμενα της οικονομοτεχνικής μελέτης, κτλ), δεν είναι δυνατόν να δοθεί ασφαλής απάντηση στο ερώτημα σας.

Σε κάθε περίπτωση, σας γνωρίζουμε ότι σύμφωνα με την εγκύκλιο αριθμ. πρωτ. 48175 /22 - 10 - 2008 (σελ. 4) που αφορά την εφαρμογή του ν.3299/2004:

« [...] συνιστά έναρξη υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου και θα επιφέρει την απόρριψή του η, πριν την έκδοση της διοικητικής πράξης (βεβαίωση επιλεξιμότητας ή απόφαση υπαγωγής),

*ι. πραγματοποίηση δαπανών του προτεινόμενου επενδυτικού σχεδίου, π.χ. κατασκευή μέρους της κτιριακής υποδομής για την ίδρυση αποθηκευτικού χώρου εφοδιαστικής αλυσίδας, θεμελίωση εγκατάστασης ξενοδοχειακής μονάδας, αγορά μηχανήματος για επένδυση εκσυγχρονισμού παραγωγικής διαδικασίας κλπ, **ανεξάρτητα του ποσού της τιμολόγησής τους, της ποσοστιαίας συμμετοχής τους στη συνολική δαπάνη της επένδυσης ή και της επιλογής να μην περιληφθούν στο ενισχύσιμο επενδυτικό κόστος**»*

ΝΟΜΙΜΟΤΗΤΑ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

ΕΡΩΤΗΣΗ:

Καλησπερα, δυο ερωτησεις σχετικα με τον ν. 4399,

1.Συμφωνα με τον οδηγο αξιολογησης 35786/6-4-2020 στα σημεια ελεγχου στο 3.9.1 Τεκμηριωση του χαρακτηρα αρχικης επενδυσης - Δημιουργια νεας μοναδας, υποψηφιος που αιτειται στο επενδυτικο του σχεδιο ιδρυση νεας μοναδας, πρεπει να δειξει νομιμοτητα στην υφισταμενη κατασταση του (πχ αδεια λειτουργιας) ή οχι;

2. Υποψηφιος που η μελλοντικη του κατασταση καλυπτεται απο την υφισταμενη αδεια λειτουργιας που ηδη εχει (πχ. στις κτηνοτροφικες εκμεταλλευσεις, η αδεια λειτουργιας αναφερεται στη μεγιστη δυναμικοτητα του φορα και οχι στη πραγματικη δυναμικοτητα της εκμεταλλευσης του) χρειαζεται αλλαγη και αυξηση της δυναμικοτητας και της αδειας του (που επαναλαμβανω ηδη καλυπτεται, επομενωσ εχει νομιμοτητα);

ΑΠΑΝΤΗΣΗ:

1. Για επένδυση δημιουργίας νέας μονάδας δεν απαιτείται άδεια λειτουργίας για την τεκμηρίωση του χαρακτήρα της αρχικής επένδυσης. Εξυπακούεται πως με την ολοκλήρωση και την έναρξη της παραγωγικής λειτουργίας της μονάδας αυτής θα έχει εκδοθεί και η άδεια λειτουργίας της. **Άδεια λειτουργίας υφιστάμενης μονάδας απαιτείται σε περίπτωση επέκτασης δυναμικότητας, διαφοροποίηση της παραγωγής σε νέο προϊόν, θεμελιώδη αλλαγή του συνόλου της παραγωγικής διαδικασίας** (περ. β, γ. & δ της παρ. 3 ου άρθρου 5).

2. Δεν είναι σαφές το ερώτημά σας. Αν το επενδυτικό σχέδιο αφορά σε **επέκταση δυναμικότητας υφιστάμενης μονάδας**, τότε εφόσον η μονάδα διαθέτει άδεια λειτουργίας όπου αναγράφεται η υφιστάμενη δυναμικότητα, **θα πρέπει με την ολοκλήρωση της επένδυσης η άδεια να αλλάξει και να αναγράφεται σε αυτή η νέα δυναμικότητα που προκύπτει.. Διαφορετικά δεν μπορεί να τεκμηριωθεί αρχική επένδυση επέκτασης δυναμικότητας.**

ΕΡΩΤΗΣΗ 2:

Το επενδυτικό σχέδιο αφορά επέκταση δυναμικότητας, απλα το θεμα ειναι το εξης:

Στις κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις η δυναμικότητα της υφισταμένης κατάστασης αποτυπώνεται στο κτηνοτροφικό μητρωό του επενδυτή. Όσον αφορά την άδεια λειτουργίας που έχει στην υφισταμένη κατάσταση ο υποψηφίος, αυτή δεν αποτυπώνει την υφισταμένη δυναμικότητα του φορέα ΑΛΛΑ ΤΗΝ ΜΕΓΙΣΤΗ ΔΥΝΑΜΙΚΟΤΗΤΑ που μπορεί να φτάσει αναλόγα με τα τετραγωνικά μέτρα που διαθέτει, τις αποστάσεις από οικισμούς, τις προστατευμένες περιοχές κτλ. σύμφωνα με τον ν 4056/2012.

Έτσι το ερώτημα μου είναι το εξής: Έφισον ο δικαιούχος προβεί σε επέκταση δυναμικότητας (στο κτηνοτροφικό μητρωό του κανονικά) και συγχρονως η άδεια που έχει καλυπτει την αύξηση αυτή από την υφισταμένη κατάσταση, σαν δικαιολογητικό άδειας υφισταμένης κατάστασης και μελλοντικής θα τοποθετηθεί το ίδιο, σωστα;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ 2:

Στο Παράρτημα 1, περ. 7, των προκηρύξεων των καθεστώτων ενίσχυσης του αναπτυξιακού νόμου 4399/2016 ζητώνται επίσημα στοιχεία για την υφιστάμενη δυναμικότητα του φορέα στην περίπτωση αρχικής επένδυσης επέκτασης δυναμικότητας. Στην περίπτωση που η μονάδα έχει άδεια λειτουργίας, στην οποία αναγράφεται η δυναμικότητα, αυτή αποτελεί το πλέον ισχυρό τεκμήριο για την δυναμικότητα της μονάδας. Σας γνωρίζουμε ότι και σε άλλες κατηγορίες επενδύσεων στην άδεια λειτουργίας αναγράφεται η μέγιστη κι όχι η πραγματική δυναμικότητα, ωστόσο λαμβάνεται υπόψη αυτή που αναγράφεται στην άδεια.

Αν ωστόσο από τη φύση και το σύνολο των δεδομένων του επενδυτικού σχεδίου προκύπτει κάτι διαφορετικό για την συγκεκριμένη περίπτωση, αυτό θα μπορεί να το κρίνει ο αξιολογητής, που θα έχει στη διαθεσή του την οικονομοτεχνική μελέτη και τον πλήρη φάκελο της αίτησης υπαγωγής του επενδυτικού σχεδίου.